

వతిదినము | వకటింవ(బడును

309971

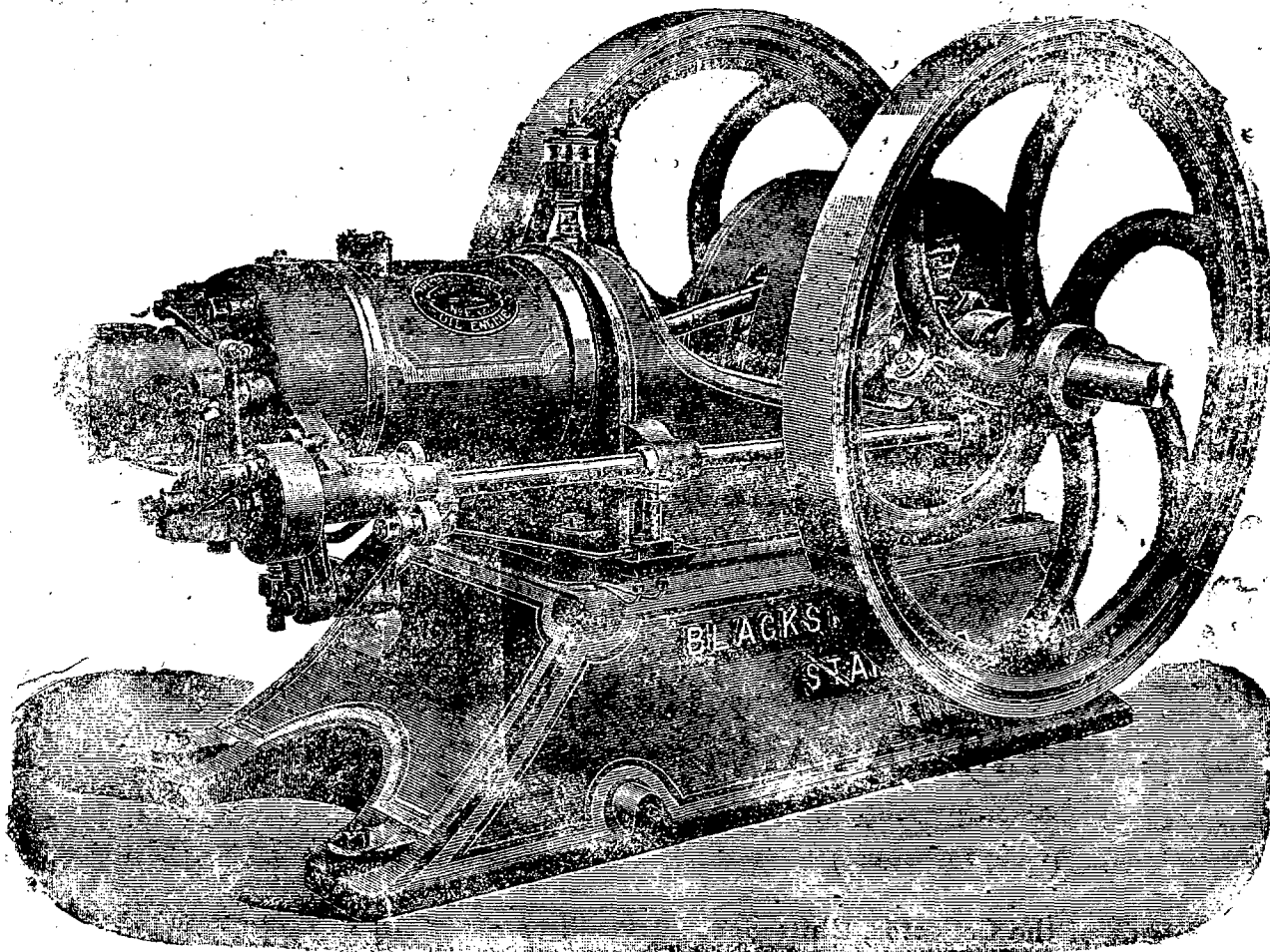
Vol. 7.

సంపుటము 2

{ చెన్నవట్టణము 1920 వ సం॥రం అక్టోబరునెల 26 తేది మంగళవారం }
 { కా. ది. వా. మ. స. వ. త. ర. ఆ. శ్వే. జ. మా. స. శు. ధ. చ. తు. ధ. కి. ర. }
 { నంచిక ౧౭౧

No. 171

సంచిక ౧౭౧

బ్లాక్ స్టోను ఆయిల్ ఇంజనులు.

కొత్తవాయిలు, కూడు అయిలు మున్నగు చమురుల నుకయోగించి పనిచేయునట్లు తయారు చేయబడినవి.
 ఈ బ్లాక్స్టోనులో అనేకమైన బ్లాక్ స్టోను ఇంజనులు పనిచేయుచున్నవి. యజమానులకు మంచి ఫలితమును ఇచ్చును. తూర్పుదేశ వివరములకును ఫరలకును నేడే మాకు వ్రాయుడు.

సోలు ఏజంట్లు:
 మార్షలు నన్ను & కో., (ఇండియా) లిమిటెడ్,

1803

ఇంజనీయర్లు
 నెం. 9, సెకండులైను బీచ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, బెజవాడ, లాహోరు, తంజావూరు.

అమృతాంజనము

ఈ నొప్పులకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. ఇతర ఏదెమైన నొప్పులను కూడ ఈ అమృతాంజనమును వాడి నంత మాత్రమున తయారుగును.
 ధర 0-10-0 అణాలు.

మోహినీతైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

తామరతైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0.

పండ్లపాడి

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

అమృతాంజనం డిపో,
 బొంబాయి - మద్రాసు.

నవరపు బంగారముతో చేయబడిన గట్టిగాజులు

కంతిలికము:
 "జయలక్ష్మి"

తెల నవరపు
 ఫల మధికము

ఈ మాదిరి గాజులు జత 1-కి రు 35-0-0. చిన్న సైజు రు 30-0-0. నవరపు బంగారమునకు పూచీ ఈయబడును. ఇవిగాక ఇతరమైన సీమకమలముల నగలును, పువ్వురాగపు నగలు నవరపు బంగారుతో చేయబడిన గడియారపు గొలుసులు, మరిన్ని వెండిసామానులు మొదలగున వన్నియు, నిండా నెల సరసముగా అమ్మబడును. గాజులకు అర్జుణ ఇచ్చునప్పుడు కొలతలు సరిగా వంతువలెను. ప్యాకింగుఫీజులు, పోస్టేజీలు కొనువారే భరించవలయును. కొడవాడ అర్డరుతో 100-కి 10% లెవొక్క

ది ఇండియన్ జ్యాయలరి మార్ట్ నగల వర్తకులు,
 (పోస్టు బాక్సు నెం. 40.) నగరత్ పేట, బెంగుళూరు సిటీ.

టి. సి. యన్. 710

పరిమళానంద నన్యము.

తెల డబ్బి 1-కి రు 0-4-0. డి. సి. కార్టూ రు 0-2-0
 12 డబ్బులకు రు 2-2-0 " " 0-2-0
 మేలైన మద్రాసు సాదానన్యము.
 తెల 1 కేరళ (24 కు) 0-14-0. డి. సి. ఖర్చు 0-5-0
 తెల 1 కేరళ (120 కు) 2-2-0. డి. సి. ఖర్చు 1-0-0
 టి. సి. వాగలింగప్ప అండు కంపెనీ,
 4, కింగ్స్టన్ బిల్డింగ్, పోస్టుబోర్డు పోస్టు, మద్రాసు.

అమృతాంజనం డిపోవారి కౌషధాలయమునందు అమృతాంజనం, తామరతైలము, మోహినీతైలము, దంతచూర్ణము మొదలగు ముఖ్యపదములే గాక, ఇతరము లగు మందులు కూడ అనేకవ లున్నవి. కావలసినవారు కేటలాగును తెప్పించి చూడవచ్చును. కేటలాగునకు వ్రాసినచో తక్షణం పంపెదము.

నోటిసు.

మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ యొక్క ప్రొటర్ల జాపితాలు, తయారు చేయు విషయమై గవర్నంటువారు 26-8-1920 తేది గల నె 149 B. రు. నోటిఫికేషన్ లోడను, ప్రచురపరచి వుండు, రెగ్యులేషన్ యొక్క 3 వ రెగ్యులేషన్ ప్రకారం, చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరు దొరవారివల్ల, యీ దిగువ కనిన నోటిసు, మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ కు సంబంధించిన చిత్తూరుజిల్లా జనరల్ (నాన్ ముహమ్మదీ) రూరల్ కాన్స్టిట్యూయన్సియొక్క వోటర్ల యెరుక నిమిత్తం, ప్రచురపరచడమైనది.

(1) వోటర్ల నియమించవలసిన మొదట్ల సంఖ్య	{	రెండు. ఇందులో, బ్రాహ్మణ యితరులకు వక రిజర్వు సీటు.
(2) యే కాన్స్టిట్యూయన్సికి గాను, వారు నియమించవలసినవలయున్నది.		మదరాసు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్, చిత్తూరుజిల్లా జనరల్ (నాన్ ముహమ్మదీ) రూరల్ కాన్స్టిట్యూయన్సి.
(3) రిటర్నింగు ఆఫీసరు వారివద్ద నామినేషన్ పేపర్లు వాఖిల్ చేయవలసిన తేది-గంట.	{	30-10-1920. పగలు 11 గంటల మొదలు 2 గంటల వరకు చిత్తూరు, కలెక్టర్ ఆఫీసువద్ద.
(4) నామినేషన్ ప్రథమలీప్తు ప్రచురం చేయబడు తేది.		30-10-1920
(5) నామినేషన్ పేపర్లు తక్షణి, యెత్తుకోబడు తేది గంటలు.	{	30-10-1920. పగలు 2-35 గంటలు చిత్తూరు కలెక్టరు ఆఫీసువద్ద.
(6) చెల్లతగిన నామినేషన్ యొక్క కడపటి జాపితా ప్రచురం చేయబడు తేది.		30-10-1920, చిత్తూరు కలెక్టరు ఆఫీసువద్ద.
(7) పోలింగు యెత్తవలసి యుండే పక్షముందు, వోట్లు యెత్తబడుదినము, ఫలితము లేక స్థలములు, గంటలు.	{	(a) 30-11-1920 మంగళవారం
(8) వోట్లు యెంచుటకు, ప్రారంభం చేయు తేది.		(b) వోటర్ల జాపితాలు కనిన, పోలింగు స్టేషను వద్ద, ప్రదయం 7 గంటలు మొదలు, పగలు 11 గంటలవరకును, మరల పగలు 12 గంటల మొదలు సాయంత్రం 6 గంటలవరకు.
	{	3-12-1920 (శుక్రవారం)
		పగలు 12 గంటలు.

(Sd.) A. UPENDRA PAI

Chittoor. }
20-10-20.

చిత్తూరుజిల్లా కలెక్టరు
(రిటర్నింగు ఆఫీసరు)

Office of the Collector, Chittoor.
Dated 22nd October 1920.

Notice.

In exercise of the powers conferred on him by regulation 3 of the regulations for the conduct of elections for the Madras Legislative Council published with Government Notification No. 149 B dated 26th August 1920, the Collector of Chittoor hereby publishes the following notice in respect of the general [Non-Muhammadan rural] constituency, Chittoor District.

1. No. of persons to be elected;	two
2. The constituency for which they are to be elected.	[General Non-Muhammadan] rural constituency—Chittoor District, Madras Legislative Council.
3. The debate on which and the hours between which nominations should be presented to the Returning Officer.	30th October 1920 between 11 A. M., and 2 P.M., at the Collector's Office Chittoor.
4. Date on which preliminary list of nominations will be published.	30th October 1920.
5. Date on which nomination papers will be taken up for scrutiny.	30th October 1920 at 2-35 P.M. at the Collector's Office, Chittoor.
6. Date of publication of final list of valid nominations.	30th October 1920 at the Collector's Office, Chittoor.
7. Day and which and the place or places where the votes of the electors will be taken should there be a poll and the hours during which the poll will be taken.	[a] Tuesday the 30th November 1920. [b] at the polling stations entered in the electoral roll. [c] Between 7 A. M. to 11 A. M., and 12 noon to 6 p.m.
8. Date on which the counting of votes will commence.	Friday the 3rd December 1920 at 12 noon.

(Signed) A. Upendra Pai.

Acting Collector and Returning Officer.

[For Copy].

మదన కామేశ్వర లేవ్యము

యీ మిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, భాతుత్వము, బలమును, కలిగించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. సునామ, అత్యుష్ణము, నిక్క, కుక్కుష్ము, అతిమాత్రము, మొదలగువాటిని హరించి కుంఠికాంతిని, వీర్యపటుత్వమును, కామగుణమును, యాతన శంతోషమును, సంతాపాపాదీని కలిగించు తరళిసాదము— 2 దబ్బిలచాలు— 20 రు. దబ్బి రు 1-4-0 పి. పి. చార్జి కలెక్టరు.

శి. పి. అందుకంపెని, ఆయుర్వేదసమాజం.
(2878) పెరిచే, నల్లూరజిల్లా, (Via) మంగళూరు.

కొద్దితరము మృత్యు కలవు.

దేవీపూజాకల్పము

కార్యేటికరం నడుస్తూ ఆస్థానపండితులచే బరిష్కరించబడి మ. రా. శ్రీ. R. K. V. పెరుమాళ్ గారి బహుదత్త వారివలన అచ్చుత్రించబడిన శాస్త్రాధ్యక్షం.

1. ఆస్థానకళిందము, 2. పురకృతకళిందము, 3. పూజా కళిందము, 4. స్తోత్రకళిందము, 5. నైమిత్తికకళిందము. విను భండములు గలది. శ్రీ పూజాధరంధరము కలెక్టరులోనున్నది. దీనిని 3-8-0. పోస్టుఖర్చు కలు. భాగ్యప్రదీపిక, జ్యోతిషగ్రంథము 1-0-0. పోస్టుఖర్చు కలు. చిరునామ: ఏజంటు, శ్రీనివాస బుక్ డిపో, (2482) కార్యేటికరం, విత్తూరు జిల్లా.

బాలురకును, వృద్ధులకు నొక్క వరప్రసాదము.

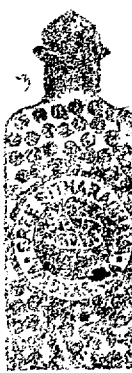
మలబద్ధకమును పోగొట్టి ఆకటిని కలుగజేయుటకును, పీడించిన భావకలెక్టరు గలిగించుటకును, నరముల నడవకయు సమస్తకర్మమును మాన్పుటకును, సాటిలేని ఔషధము. రు. రు. 1-3 1-0-0. రాజవైద్య నారాయణజీ కేకవడ, 27, చై నాబాబాద్ రోడ్డు, మద్రాసు.

పాశ్చాత్య వెంకటాచలపండితుల

ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతధర్మగు

లోకమయహర

కస్తూరిమాతలవలె

శరీర్వైద్య గుణకారీయను విశ్వవిద్యను శరీరజీవితము భారతముగా చెప్పుకొన్నది. పీడిలో అక్షరకరమైన రేఖ వస్తువు శరీరము గాఢమవును పుట్టిన కిచ్చు తెలుసుకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిపక్షమును సంహరించు శక్తి సేవించవచ్చును. ఈ మూలము 6 నుండి 6 వరకు తొంబాయిముతో గాని లేక పట్టి నోటితో గాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు వచ్చునది. ఎడల మందము అజీర్ణము, మలబద్ధము శుచి జ్వరము, జ్వరము మలేరియాజ్వరము, శీతము, కీడినాము, కడుగు, కడికము, నరముల నొప్పి బలహీనత, ఇతర ఎంబా, ప్లేగు, కలరా, మున్నగు ఇంకా అనేకవ్యాధులు జను దగ్గరకు రానివ్వదు. జబ్బుగలిగిన శరీర ఉపయోగించిన శతమును గుణమిచ్చును. ఒకచోట నూర్చుండవలసిన గుణము స్త్రీలు, శ్యాపారములు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు పాపము శ్రీలు ముద ఈ మూలము సేవించి గుణమును పొందుదు. 250 మూలము గల సీసా 1-3 రు. రు. 2-4-0 ఒక సీసా మొదలు అరుదీనామవరకు పోషణ 6-4-0 ఒకచోట 6 సీసాలను తెచ్చుకొని పోషణ 1-4-0 12 సీసాలు " " " 2-2-0 25 సీసాలు " " " 3-3-0 అన్ని యుగాలవలయును పొరబడును.

శ్రీ శతాతాపన వైద్యశాల

(301-594)

మద్రాసు.

తండ్రిపొరుగు: "కంపి" మద్రాసు.

అ.కె.ఎ. (ఆర్) పబ్లికేషన్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
హైదరాబాద్-5, భారత్, 1977. ధృవీకృతం.

సహాయనిరాకరణము

ధూళిపూడి - గుంటూరుజిల్లా

ఇక్కడ ఉద్యమము చక్కగా వికసించుచున్నది. ఘనముగా సహాయ నిరాకరణము నూతనముగా ప్రారంభించినది. యూనియనును బహిష్కరించు ప్రయత్నమును బయలుపరిచినది.

గ్రామవాసి.

* * * *

సర్పాపురం తాలూకా అవసర మహాజనసభ.

కలకత్తాలో జరిగిన అవసరజేతల మహాజనసభ వారిచే నామోదించబడిన సహాయ నిరాకరణ తీర్మానమును ఇంక నిరసనయనుటను చర్చించి తీర్మానించుటపై వైసభ యీ నెల 31 వ తేదీ ఆదివారము పాల్గొల్లుగ్రామములో ఉదయం 7-80 లకు సుప్రసిద్ధ బాతీయవాదులగు శ్రీమంత శంకర వీరరావుగారు సమావేశమగును. (బాతీయ రాజమండ్రి గారి యాధిపత్యమున సమావేశమగును గాన తా మెల్లతన వయస్సులో పాల్గొనుట సభకు కొందరు సుప్రసిద్ధాంధ్ర బాతీయవాదులు విచ్చేయుదును. సర్పాపుర సంఘము.

* * * *

ఏలూరు తాలూకా అవసర మహాజనసభ.

కలకత్తాలో జరిగిన అవసరజేతల మహాజనసభ వారిచే నామోదించబడిన "సహాయ నిరాకరణ" తీర్మానమును ఇంక నిరసనయనుటను చర్చించి తీర్మానించుటపై వైసభ యీ నెల 31 వ తేదీ ఆదివారం యేలూరు గ్రామములో ఉదయం 7-80 లకు సుప్రసిద్ధ బాతీయవాదులగు మహమ్మదీయ కవి పుంగవులుగారు ఉన్నత అలీషా (వీరాపురం) గారి యాధిపత్యమున సమావేశమగును. ప్రతినిధి రుణములేదు. సభకు కొందరు సుప్రసిద్ధాంధ్ర బాతీయవాదులు విచ్చేయుదును. - కార్యదర్శి.

* * * *

తిరువూరు తాలూకా సభ.

ప్రథమ తిరువూరు తాలూకాసభ సమావేశ కలయకుట గాన కోటగిరి వెంకటకృష్ణారావుగారి ప్రోత్సాహమున తిరువూరులో 21 తేదీన నెలకొనబడిన సమావేశమయిన సభకు 18, 14 తారీఖులలో తాలూకాసభ సమావేశ కర్తవ్యములను సరి తీర్చుకొనుటను ఎరక్కభాసమావేశమైన కార్యదర్శి మును జరిపించుటకు కొందరు సభవారితో నియమించబడి రసి చేతుల వాడయ్యగారు వాయించుచున్నారు.

* * * *

గుంటూరు అగ్రహారం

ఈ నెల 21 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గుంటూరు అగ్రహారంలో శ్రీ చలమయ్యగారి సురక్షితవద్ద సహాయనిరాకరణద్యమమునుగురించి యొక సభ జరగబడి యె. శ్రీమంత బాతీయ పోలికెట్టి వాడుకయ్యగారు ప్రధాన అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీమంత గొల్లపూడి సీతారామరావుగారు, పోలికెట్టి ఆదివారాయగారు, మాదభూషి వేదాంత సరసింహారావులు, చట్టి సరసింహారావుగారు సహాయనిరాకరణమును గురించి వివరముగా నువ్వరించిరి. ఈక్రింది తీర్మానమును సభికులచే నేకగ్రీవముగా అంగీకరింప బడియె (1) అవసరజేతల మహాజనసభలో చేయబడిన సహాయనిరాకరణ తీర్మానము. (2) గుంటూరు అగ్రహారం వార్డుల నున్న కాననగర్ల ఒకరిందను రాజోత్త యెన్నికలో కాను వోట్ల నివ్వగూడదని-ఇటీకాల రాజకాశ్రీ.

* * * *

కడప వట్టణసభి.

నేను, శ్రీవేదము, వేంకటకృష్ణ కర్మగారను 20-10-20 తారీఖున కడపకు వచ్చితిమి. మనదినము సాయంత్రము మార్కెట్టులో బహిరంగపర్యవేక్షణము "సహాయనిరాకరణము"ను గూర్చి యెనుంగిరిమి. సభ్యులలో విశేష సంఖ్య మహమ్మదీయులే. ఇది ఒక కరకత్రము లూరంతయును బంజిపెట్టితిమి. ఆంధ్రజేత సాయనిగ్రహణలగు శ్రీమంత కొండ. వేంకటకృష్ణ కర్మగారు రోజువారీ యీ మండలమున సంచారమున జేసిన సేగాని సాయముల మేలుకొనుటయందు ప్రజలలో భీతి తొలగింపునకు సంభవించెను. శ్రీ కామారావు రామచంద్రరావుగారు తమ సామూహ్య కాననగర్ల సభ్యుల కృత్యము, ఉన్నాక భాక సామూహ్యమును నిశ్చయించి కొంతకాలం తరువాత వయస్సుగలవారిని పక్కాచేసి యెంజిరి. వార మొనమునకుకాదు పోయెను. శ్రీ సీతారామయ్య కార్యదర్శి, బాసోదయ సంఘము.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

అక్కూరు తాలూకా తిరువూరులో శ్రీగాంధీ మహాత్ముని వర్ధంతి జయప్రథముగా జరగబడినది.

22 వ తేదీన ఇక్కడ ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘము ఒకటి స్థాపితమైనది. ఆసందర్భమున ననేకులు ఉత్సవసించిరి.

గవ్వవరము తాలూకా వరిసూరులలో ఈ ఆక్టోబరు 10 కు గ్రామమునాడు శ్రీ తిలకగారి పేరతో ఒక గ్రంథాలయము నెలకొనబడినది.

వికాపురము జిల్లాలోనూడ గ్రామోద్యోగులసభలు జరిపి సంఘాధిపతికి యత్నించుట ముఖ్యమని ఉ. వెం. మ. బృహద్రావుగారు వాయించుచున్నారు.

28 వ తేదీన అమృతపూరిలో సందూరు ఉంగుటూరు మున్నగు గ్రామములకు దొకసభ జరగబడినది. అందు సహాయనిరాకరణ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

గోఖలే ఫుట్ బాల్ కండెములు:- 12 వ తేదీనండి 15 వ తేదీ కలకుడు ఇవి జరిగినవి. బెజవాడ మినహమ్మాయి పిల్లలు గెలుపొందిరి. కానలు దొర యాధిపత్యమున గెల్చిన వారికి బహుమతులు ఇచ్చిరి.

వెల్లూరు మినహమ్మాయి పాఠశాలాధ్యక్షులు 'దశరా నెల పులు' ఇచ్చివేసిన సత్కారము మనలంబింతులకు మంచి రదప్రభులు వాకిరెడ్డి ప్రకారము దశరా నెలపుల నిచ్చు నట్లు ఒప్పుకొని రసి ఒకరు వ్రాసిరి.

ఈ నెల 10 వ తేదీన బెజవాడలో మరు బాటకులు మృణ్మయి ప్రధాన నిరంజనాధికారము భిలాసరు మున్నగు నివాయులగుటచే యుత్సవసించెను. ఆయుతస్వాగతమునకు 2000 మంది హిందూ మహమ్మదీయసోదరులు వచ్చిరి.

మంచలివార్డులు:- తల్లిలి యూనియనులో చేరినతరువాత యిప్పుడు ఈ గ్రామమునకుగూడ యూనియన్ మొదలై క్రొత్తగా నేమింపబడినను గ్రామపాలనము సరిగా జరుగుచుండుట లేదని ఒకరు వాయించుచున్నారు.

రామచంద్రపురం తాలూకా వెంకటాచార్యుల రేంజీ గ్రామోద్యోగులసభ ప్రాజె రామమున 20 వ తేదీన జరిగినది. గ్రామోద్యోగుల వేతనములు మున్నగు విషయములను గురించి 11 తీర్మానములు చేయబడినవి.

తాడేపల్లిగూడెము రైలుస్టేషనులో ప్రయాణికులకు సమయమునకు టిక్కెట్లు దొరకుటలేదనియు స్టేషనుమాస్టరు మున్నగువారు ప్రజలకు కష్టపెట్టుచున్నారనియు ఒకరు వాయించుచున్నారు.

పుత్తపర్తిమనంజరి వారియ జ్యోతిష పాఠశాలలో అగ్నిప్రమాదమునకు లోనై ఈ నెల 19 తేదీన దాదాపు 800 సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు తగులబడిన వని ఒకరు తెలుపుచున్నారు.

కృష్ణాజిల్లా వల్లూరుపాలెంకాపురములగు బండి వెంకట కృష్ణయ్యగారు 14 వ తేదీన మరణించిరి. ఈయన నూతనోద్యమముల సభిమానియ యువకుడు.

వార్డుల ఆంధ్రాయుక్తైన సమ్యేకమును నవంబరు 7-8-9 తేదీలలో మూడు తారీఖులందు జేర్చుట చేసిన మంచిదని తెలిపినందు ముఖగు రామలింగయ్య గారు వాయించుచున్నారు.

కంభములో 30 తేదీన జరగు గ్రామోద్యోగుల సభకు పోయిగలవారు బెజవాడలో ఉద 6-30 లకుంబడిన మొయిలలో ప్రయాణమైనవో సాయం 4-30 కంభము చేరగలరు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాజనసభ:- ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాజనసభ స్థాయిసంఘమువారు ప్రస్తుత సహాయనిరాకరణసంబంధమున ఆంధ్రజేతలసభ్యులను నొక అవసరసభను జరిపిన వాగునందున సరి అవసరపురమునండి ఒకరు వాయించుచున్నారు.

పార్వతీపురము కలకుడు:- గా. సర్ రాజగోపాలాచార్యులుగారు 21 వ తేదీ నిచ్చటికి వచ్చిరి. తాలూకావోర్డు సభ్యులు వారినిగూర్చి తోడ్కొని వచ్చిరి. ప్రదర్శనీయములగు సంస్థలను వారికి కలవయము గావించిరి. తోటవెందు నొకదానిని చేసిరి.

ఉత్తరసర్పాపురము కృతసాయకాళా కార్యస్థానము అసకాపల్లికండి కాకినాడకు మార్పుట యుచియుగా లేదని యును కాకినాడకంటె అసకాపల్లిలోనే ఎక్కువ సదుపాయములు కలవయ అసకాపల్లినుండి నొకరు వాయించుచున్నారు.

తాడికొండ వార్డులు:- ఈయూనియను గ్రామములో వెల్లూరు స్థలములకు తగినంతటి రోడ్లవసతి లేకపోవుటవలన చాల విద్యులుగా నున్నవనియు, వైరెస్సుగారు తరుయింటి చుట్టుప్రక్కలమార్గమే రోడ్లు వేయునట్లు తీర్మానించుకొనిరినందున ఆగ్రహ మనియు ఒకరు వాయించుచున్నారు.

సహాయ నిరాకరణోద్యమము:- ఈ నెల 19 వ తారీఖున విజయనగరమునందు, 11 వ తేదీన చీరాల మున్నగు గ్రామములందు, 21 వ తేదీన చీరాలమందు నందిగామ తాలూకా ముగల్లనందు 14 తేదీనను, పూండ్ల వెదవద్దారి గ్రామములలోను ఈవిషయమును గురించి సభలు జరిగినవి.

లోకబంధు గ్రంథాలయము:- ఈపేరతో గుంటూరు పురమున 22 వ తేదీన శ్రీకొండ వెంకటప్పయ్య కంటకులగారి అధ్యక్షతన ఒక గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది. ఆసమయమున సభ్యులు ప్రస్తుతకవికులను చక్కగా వివరించిరి.

గుంటూరుజిల్లా సరసరావుపేట్ల తాలూకా కమిడి పాడునందు 'శ్రీ రామారాయగ్రంథాలయ' మున 'వేర నెలకొత్త గ్రంథాలయము స్థాపితమైనది. ఇంతవఱకు నందు 175 గ్రంథములు గలవట.

వెల్లూరు జిల్లా దర్శివెంకటాచార్యులతో తాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ చింతలచెక్కు పుల్లయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. గోపాలని సరసరామయ్యగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నుండి మహాపర్యవేక్షణగావించిరి. జమిందారి గ్రామోద్యోగుల జీతములు మున్నగు విషయములపై ఆసేకములు తీర్మానములు చేయబడినవి.

గోవావరజిల్లా రామచంద్రపురము తాలూకా యొక్క ప్రత్యేక మహాసభ దిగేత గ్రామములో యీ నెల 31 వ తేదీన కాకినాడపుర ప్రజలుగు యల్లాబొమ్మల కామేశ్వర రావుగారి యాజనాస్థ్యమున జరగును. తర్వాతయెను, సహాయనిరాకరణ తీర్మానమును గూర్చి యాలోచించబడునని యొకరు రంతి నిచ్చుచున్నారు.

బండిపాటు దొంగలు:- 14 వ తేదీ గురువారము కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు తా. ఉన్నంపేటలోని ధనికుల యిండ్లలో బండిపాటు దొంగలు పడగా, ఆ యూరి దొంగ్యులు నలుగురు సాహసించి ఆ దొంగలపై తిరుగబడి అందు కొందరిని పట్టి బంధించిరి. ఈ పీఠుల సాహసమునకు గ్రామవాసు లాశ్చర్యవిభ్రాంతులగు చున్నారని ఒకరు వాయించుచున్నారు.

శ్రీ సీతారామ గ్రంథాగారము, నిదర్శి ప్రథమ వార్షికోత్సవము:- 18-10-20 తేదీ ఉదయము 7-30 గంటలకు కరకృతి, మహాకృతి గాంధీ, బాల గంగాధర తిలకగార్ల కుటుంబతోను, భజంతి మేళములతో గూడిన గ్రామోత్సవము జరిగెను. మధ్యాహ్నమునకు అగ్రసాధికతిక బ్రహ్మశ్రీ దంటు వాసుదేవయ్యగారిన్ను కొనబడిరి. సాయంత్రము 6 గంటలకు సభ జయజయధ్వనములతో ముగిసెను అని దంటులక్ష్మీ సరసింహంగారు వాయించుచున్నారు.

ఏలూరు డివిజను సంఘకార్యదర్శిగారు ఇట్లు వాయించుచున్నారు:- ఈ నెల 21-వ తేదీన ఈసంఘ సమావేశమిది. బ. రామచంద్రరావు కంటకులగారి అధ్యక్షతన జరిగినది. అందులో, ఈసంఘం ఏలూరు కాలనీయిండ్రి చాటుపల్లెమున్నగు 21 గ్రామములకు సర్వే జన్ సర్వే అనేకదము లేకుండా రెండువంటకు నీరు ఇప్పించుటకు కృష్ణాపురము వెల్లూ ఎక్కి చూచితివు ఇంజనీరు మున్నగువారిని కోరుటకు తీర్మానించిరి. ఇంకను దొంగసాటివాగులకు కంటెకట్టుట మున్నగు సేవకనియములను గురించి తీర్మానములు గావించబడినవి.

ఇక్కడ అంధగారమీ గ్రంథాలయ మనుచేయవో
నక భాండాగారమను క్రొత్తగా స్థాపించినది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1920-21 సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేదీ
మంగళవారము.

ప్రస్తుత స్థితి

(101)

ప్రస్తుత హిందూ దేశస్థితిని పరికించుటకు, గలనల్ వెడ్జివుడ్డుగారు అరుదెంచి యుండిరి. వీరు గాక మరికొందఱు రాంగ్లప్రముఖులు త్వరలోనే తెంచనున్నారు. వెడ్జివుడ్డు గారు మహాత్మా గాంధీ గారితో సంప్రతించుటకు కుతూహలులై యున్నారు. గాంధీగారును ప్రస్తుత హిందూదేశస్థితిగూర్చి విశదపరుచుటకు ఉత్తరహిందూస్థానము నుండి బాంబాయికి విచ్చేసిరి. నూతనోద్యమావశ్యకతను వెడ్జివుడ్డుగారు గ్రహించియుండు రని, తలంచెదము. హిందూదేశపర్యటనమును పూర్తిజేసిన టిమ్మట గాని భారతదేశ వ్యవహారముల గూర్చి తన యభిప్రాయమును వెడ్జివుడ్డు గారు వివరింప నలవలెదు. నూతనోద్యమము ధర్మబద్ధమయినదని, ఎల్లరును గ్రహింపగలదు. వేరు మార్గ మెదియు గానక, ప్రజలు సహాయనిరాకరణమునకు గడంగిరి. ప్రజలకును అధికారులకును సహకారము చేకూర నలయు ననిన, ప్రజేచ్ఛను నెఱవేర్చుటయే ముఖ్య సాధనము. ఆ సాధనమును విడిచి, కేవల దండన పద్ధతుల నవలంబించుటచే, కార్యము సఫలము గాంచనేరదు. పంజాబు, ఖిలాఫాత్ సమస్యల విషయమై న్యాయము సమకూరుటకు, దేశీయులు కడు ప్రయాసకు లోనయిరి. పని నెఱవేటుటకు తమ ఎదుటనున్న క్రమావకాశముల నన్నిటి నుపయోగించిరి. విన్నపముల సంపిరి. రాయబారుల సంపిరి. తుదకు పార్లమెంటుసభ వారయినను న్యాయము సమకూర్చజాలకబోయిరి. ఆంగ్లదేశపు న్యాయస్థానములందు గూడ పంజాబు దురంతములను జరగించిన వారిపై నభియోగముల దెచ్చుట ప్రయోజనకరము గాదని, ప్రసిద్ధి కెక్కిన న్యాయవాదులు హిత మొసగియుండిరి. రాజ్యాంగసంస్కరణములు ప్రజల కెనలేని ఆశాభంగము గలిగించెను. ఇట్టిస్థితిలో, సక్రమాందోళనమున కట్టకడ పటి మార్గము నవలంబించుటకన్న ప్రజలు చేయదగిన కార్య మింకొకటి యుండదు.

ప్రజల భావతీత్రను గ్రహించుట కీ యుద్యమము తోడ్పడును. దీనిని జనింపజేయుటకు మూల కారణము తెవ్వెయో పాలకులు గ్రహించి, వానిని నివారించబూనినగాని, ప్రస్తుతస్థితి చక్కబడదు. అట్టి సౌమ్యమార్గమును వదలి దండనపద్ధతుల నవలంబించుచో, ప్రస్తుతస్థితి మరింతవిషమమగుట దప్ప వేరులాభము గలుగనేర దని, నిరుటి పంజాబు సంఘటనములు వ్యక్తపరుపగలవు. ప్రశాంత పద్ధతుల నవలంబించెడి యుద్యమమును మోటు బలముచే నిరోధించుట దూరదృష్టివిరహిత మగు కార్య మగును. దండన విధాన మేదేశమునందును విషయము గాంచి యుండలేదు. ప్రజాసౌఖ్యమును గాని సంతృప్తినిగాని పెంపొందించి యుండలేదు. ఈజుప్టు దేశమున దండనవిధానము నవలంబించి సంతవరకు, పరిస్థితులు క్లిష్టముగనే నుండెను. ప్రజలలో శాంతి గుదురలేదు. పాలకులకును పాలితులకును పరస్పర విశ్వాసము గుదురలేదు. ఈజుప్టునకు స్వరాజ్యము వాగ్దానము చేయబడినది. ప్రజలలో నిపుడు సంతృప్తి గలిగినది. దక్షిణాఫ్రి

కాకు స్వపరిపాలనము ప్రసాదించబడి యుండనిచో బోయర్లవలన ఎంతటి ఒత్తిడి కలిగెడిదో ఊహింప వచ్చును. ఐర్లండుకు స్వరాజ్యమును ప్రసాదించుటకు మారుగ, ఆంగ్లప్రభుత్వము నిర్బంధపద్ధతులను కొనసాగించుటతోనే కాలము గడచుచున్నది. ఐర్లండులో నిందువలన శాంతికలిగెనా? ఐర్లండు దేశస్థితి రానురాను భయంకరరూపము దాల్చుచున్నది. అయినను సామ్రాజ్యస్థస్వపరిపాలనము నాదేశమునకు ప్రసాదించుటకు సయితము, లాయడు జార్జి ప్రభుత్వ మంగీకరించుట లేదు. ఆంగ్లదేశపు పనివాంఛగూడ న్యాయము బడయజాలక సహాయనిరాకరణము నవలంబించుచున్నారు. ఏవంక జూచినను కల్లోలమే గవ్వట్టుచున్నది. యుద్ధ మంతరించిన లాభ మంతగ పొడగట్టుటలేదు. ప్రపంచమునం దన్నిభాగములందును, కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగ, నిట్టి స్థితియే వ్యాపించియున్నది. ప్రపంచము పునర్నిర్మాణము నాసిం చుచున్నది. నూతన సృష్టి కై పరితపించుచున్నది. నూతనసమస్య లుదయించుచున్నవి. వీని నెదుర్కొనుటకు మోటుబలముపై నాధారపడెడి వెనుకటి పద్ధతుల నవలంబించి లాభము లేదు. ఆ సంగతి, డయరు ప్రభుత్వల చర్యలు తేటపరచినవి. డయరుచర్యలు పంజాబునకే గాక హిందూదేశమునంతకును ఉత్తేజము గలిగించినవి. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున, సామ్రాజ్య వ్యవహారములను కడుజాగరూకతతో నడిపి, ధర్మమునే ప్రధానసాధనముగ చేకొనగల ప్రతిభా శాలి యుదయింపవలెను. లాయడుజార్జి గారీ కార్యమును నిర్వహింపజాల రని, స్పష్ట మయినది. బర్నార్డు హాటను గారు ఇండియా పత్రికలో వ్రాసినట్లు “బాల్లివి సము ఇండియాలో బ్రవేశింపకుండుటకు, ప్రజాపరిపాలనమే మూల మార్గము. ప్రజా పరిపాలన ము చేకూరుటకు, ఇండియా ప్రభుత్వవిధానము పూర్తిగ మారిపోవలయును. ఇంకను అవకాశ ముండగనే బ్రిటీషు దేశము మేల్కొని యీ మార్పును గలిగించుటకు సాహసము జూపు నా?” హిందూదేశమునకు న్యాయము గలుగుటకు సంపూర్ణస్వరాజ్యసంపాదనమావశ్యకమని, భారతీయులలో నన్నిపక్షముల వారును అంగీకరించుచున్నారు. పండిత మదన మోహన మాల వ్యా గారు గూడ, సంపూర్ణ స్వరాజ్యము త్వగలో చేకూరుటకై తమ శక్తి సంతతు వినియోగించెద మని వాగ్దానము జేసి యుండిరి. ప్రజేచ్ఛను నెరవేర్చి, వారితో సమాధానమున కొడబడిన, పాలకపాలితులకు శాశ్వత సఖ్యము గుదురును. అటుల గాక దండనపద్ధతులనే పాలకులవలంబించునెడల, ప్రజలు ధైర్యము గోల్పోవక ధర్మపథము వీడక తమ సంకల్పమును దృఢముగ నెరవేర్చుకొనునెడల, స్వరాజ్య మచిర కాలములో చేకూరక దప్పదు. నూతనోద్యమమును నిరసించ వీలులేదని, గ్రహింపబడినది. అది ప్రజలలో బాగుగ వ్యాప్తిగాంచుచున్నటుల వెల్లడియయినది. శాసనసభాబహిష్కార విషయముననే గాక, జాతీయవిద్యావిషయమున గూడ, సత్వరాభివృద్ధి చేకూరుచున్నది. ఈ తరుణమున పాలకులు బలవన్నిరోధమార్గముల నవలంబించుట వలన, ఉద్యమమునకు మరింత వ్యాప్తియే గలుగును. మున్నందు వారే త్రోవ దొక్కెదరో దెలియదు. ప్రజలు దౌర్జన్యమున కెంతమాత్రము పాల్పకడక, ఎట్టి పరిస్థితులలో నయినను ధర్మపథమును వీడక సంచరించుచో కార్యసాఫల్యము కలుగకమానదు. వెడ్జివుడ్డువంటి ఆంగ్లప్రముఖులు నిజస్థితి గ్రహించి, సోదరదేశీయులు తమ ధర్మమును నెరవేర్చునటుల కృషి సలిపెదరుగాక!

భాషాప్రయుక్తవిశ్వవిద్యాలయములు

న్యాయమూర్తి టి. వి. కేశగిరి అయ్యగారు సిటిజను పత్రికలో నిలుల వ్రాయుచున్నారు :

“భాషల ననుసరించి విశ్వవిద్యాలయముల నేర్పరుప మనుట, ఆచరణయోగ్యము గాదని, ఆక్షేపణ చెప్పబడినది. నా కీ నూక్షేపణ సారవంతముగ గాన్పించుట లేదు. తెలుగు దేశములో స్థాపించెడి విశ్వవిద్యాలయము ఇతర భాషలను బహిష్కరింప నవసరము లేదు. కాని, విశాఖ పట్టణమున గాని, రాజమహేంద్రవరమున గాని విశ్వవిద్యాలయ ముండుచో, తెలుగుభాషాభివృద్ధి కెంతయో ప్రోత్సాహ మధికముగ గల్గును. మన విశ్వవిద్యాలయము, దేశభాషా వాఙ్మయమునకు ప్రోత్సాహ మొసగుట కెట్టి ప్రయత్నము జేసి యుండలేదు. ఏలనన, మన కందుకు సావకాశము గాని, ఆ పనిని నిర్వహింప గల సభుము గాని ఏర్పడి యుండలేదు. తెలుగువారలయెక్క దృక్పథము తమిళుల దృక్పథమునకు భిన్నముగ నుండవచ్చును. బందరుఆంధ్రజాతీయకళాశాల ఉదాహరణముగ గైకొనుడు, ఆకళాశాల ప్రత్యేకముగ పని జేయుచున్నది. దక్షిణదేశమునం దట్టి ప్రతిష్ఠాపనము లేదు. తమిళవిశ్వవిద్యాలయమనకంటె, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయమున పరిశ్రమలకెక్కుడు ప్రోత్సాహ ముండు నని ఊహింపవచ్చును. రెండు సంఘములకును ఎన్నదగిన మనోభేదము లింకను గలవు. మళయాళీలు, తెలుగువారులెవరియొక్క ప్రత్యేకలక్షణములను నే నిపుడు వివరింపజానను. భాషాప్రయుక్తవిభాగపు సూచన కావలయు ననియే జేయబడెను. ఈ భాషాభాగములు కలసి యున్నవి. రాజమండ్రి, కల్లికోట, తిరుచనపల్లి పట్టణములలో స్థాపింపబడెడి విశ్వవిద్యాలయములు వరుసగ తెలుగు, మళయాళము, తమిళ భాషల మాటలాడువారి కెంతయు చేరువుగ నుండును.”

వంతవిషయము

మద్రాసు మెయిలు పత్రికలో నొక విత సంగతి ప్రచురింపబడినది. జర్మనీలోనొక స్త్రీ మృత పదార్థములను ముంగి, కొంతసేపటికామెకు స్పృశి దపైను. కొంతసేపు అయినపిమ్మట డాక్టరుపరీక్షించి, ఆమెచనిపోయినటులనిశ్చయించెను. అంతటాము వెట్టెలో నుంచబడెను. 24 గంటలకు పిమ్మట లాయరు శరీరమును గుర్తించుటకై వెట్టె తెరువబడెను. అపుడామృతురాలి చెక్కింపులునీలవర్ణముగ నున్నట్లునులేలకొంచెముకదలినటులనుకాన్పించెను. వెటకటి డాక్టరును పిలువగ, నాతనికి నాడిగాని, శ్వాసగాని కనిపింపలేదు. కాని, గుండె మాత్రము నెమ్మదిగ కొట్టుకొనుచుండెను. అంతట, మృత పదార్థమువలన గలిగిన విషమును దొలగించుటకు, చికిత్స చేయబడెను. శరీరాంగముల బిరుగుదనము నెమ్మదిగ తగ్గి, నాల్గవదినమున తెలివివచ్చి పిమ్మట వ్యాధి నిమ్మిళించెను. శరీరము, తన సామాన్యధర్మములను కొంతకాలము స్తంభింపజేయుటకు సాధ్య మగునా యని, పాశ్చాత్యులిపుడు వితర్కించుచున్నారు. హతయోగప్రదీపిక ఇట్టి పని సాధ్యమని, తెలిపియున్నది.

జనన, మరణ, వివాహముల రీజన్సేషనుపట్టము

ఈచట్టము, యూరపీయనులు, ఆంగ్లో-హైద్రాబాదు, యూధులు, అర్మీనియనులు, ఫార్సీలు, దేశీయకైస్తవులు మొదలగు వారలకు మాత్రమే వర్తించును. 1919-20 సంవత్సరమునందీచట్ట మెటుల పరిపాలింపబడెనో, దెలిపెడి నివేదికను ప్రచురింపబడినది. ఈచట్టము వనకు లుపయో

గిండుల తేదని తెలియచున్నది. రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫీసులో స్వయముగ హాజరుగుటకు బదులు నోటీసుల సంపాదనని తెలుపబడినను, ఆసాకర్యము సయితము, ప్రోత్సాహము గలిగింపలేదు. 1872 సంవత్సరపు ప్రత్యేక వివాహశాసనము ననుసరించి, నివేదికవత్సరమున 12 వివాహములు రిజిస్టరు చేయబడెను. ఈ శాసనముక్రింద, కందుకూరి ఏరేశలింగంపంతులుగారి మరణానంతరము, వి. పి. రాజనాయకుగారు గోదావరిమండలమునకు రిజిస్ట్రారుగా నియమింపబడిరి.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము
నూతన శాసనసభలు భారతదేశస్త్రీలకు పురుషులతోబాటు సమాన నియోజనస్వాతంత్ర్యము నొసగవలయునని కోరుచు, ఫ్రాన్స్, దేన్మార్క్, ఆజర్, ఎస్టోనియా, లాత్వియా, లిథువేనియా, ఆస్ట్రీయా, మెక్సికో, జనరాజదాసమొదలగు ఆంగ్లేయస్త్రీలు విజ్ఞాపనము నొకదానిని పంపిరి. నూతన శాసనసభలలో, విశాలాభిప్రాయముల గల ప్రముఖులెవరును కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి ప్రవేశింపజాలరు. అందుచే, క్రొత్తశాసనసభలు, స్త్రీస్వాతంత్ర్యము నంతవరకంగీరించునో, చెప్పవీలులేదు. కాని స్వరాజ్యము త్వరలో చేకూరునని విశ్వసించబడుచున్నది. అది చేకూరునెడల, స్త్రీలకు పురుషులతోబాటు సమానరాజకీయస్వాతంత్ర్య మొసగబడుననుట కేమాత్రము సందియము లేదు.

క్రొత్త తెలుగుపత్రికలు
ఆర్యక్షత్రియ యను పక్షపత్రిక చెంగల్పట్టుజిల్లా ఈగావారిపాలెము నుండి క్రొత్తగా వెలువడినది. క్షత్రియుల యభ్యుదయమున కీ పత్రిక కృషి సలుపుచుండును. జగపతి యను వారపత్రిక వెద్దాపురము నుండి క్రొత్తగా వెలువడినది. ఈ పత్రిక ఆంధ్రదేశభ్యుదయమును లక్ష్యమునం దుండుకొని, క్షత్రియసంఘమునకు సేవచేయుచుండునని తెలుపబడినది. మొదటిసంచిక బట్టి జూచిన, ఈ పత్రిక జాతీయవాదపక్షమునకు తోడ్పడుచుండునని యూహింపవచ్చును. క్షత్రియసంఘాధ్యక్షులము నిమిత్తము నెలకొల్పబడిన, ఈ రెండు పత్రికలును చిరకాలము వర్ధిల్లుగాక యని గోరెదము.

వెడ్డిపుడ్డుగారి హితము
బాంబాయి కార్మికులకు కలనల్ వెడ్డిపుడ్డుగారి సంచేతము నొసగిరి.
“కార్మికులు, స్వార్థత్యాగమువలనను, శాధలననుభవించుట మూలముననే విజయము గాంచెదరు. ద్వారజ్యమును పూర్తిగ విసర్జించి, అహింసావ్రతము ననుష్ఠింపు మనెడి గాంధీమహాత్ముని హితము ననుసరింపుడు. వలనన, ద్వారజ్యమువలనగాక, శరీర క్షేత్రము మూలముననే, హక్కులను బడయుటకు వీలగును”

నైనికోద్యోగిగనుండిన కలనల్ వెడ్డిపుడ్డుసయితము
అహింసాధర్మమునుబోధించుచుండపాశ్చాత్యదేశములందు గూడ నూతనోద్యమము త్వరలో ఫావర మేర్పరుచుకొనునని తలంపవచ్చును.

మెరపాటేమియా. హిందూ దేశస్థులకులు
మెరపాటేమియాలో అరబ్బులయల్లరుల నడచుటకు హిందూదేశస్థులకుల బంపగూడదని, కాంగ్రెసుసభ తీర్మానించుచుండెను. ఈవిషయమును గూర్చి ఆంగ్ల దేశమునందు లేబరుపక్షమువారుగూడ అనేకసభలు గావించి, తమ యసమ్మతిని తెలుపు

చున్నటుల, ఇండియా వత్రికవలన తెలియుచున్నది. మాండేటుపద్ధతి ప్రజాభీష్టము ననుసరించి జరుగవలసియుండగ నై నికుల సహాయముతో దానిని కొనసాగించుట, మిగుల యసంగతమని స్వాతంత్ర్యప్రియులకు గనిపింపకమానదు.

బాప్తిస్టాగారిని మరీంచుట
జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు, బాంబాయి ట్రాంప్ పనివారల హక్కులను కాపాడ యత్నించుచున్నటుల, పాఠకులకు తెలిసియేయుచును. ట్రాంప్ పనివారలు సమ్మెకట్టియుండిరి. ట్రాంప్లు యథేచ్ఛగ నడుచుటకై పథానులను కొందరను అధికారులు రక్షకులుగ నుంచిరి. బాప్టిస్టాగారు మోటారుబండితో నిటీవల వెడలుచుండగ, పథానులు వారిబండి నాపి, కట్టలతో చావ మోడుటకు బ్రయత్నించిరి. అదృష్టవశమున పెద్ద దెబ్బలు తగులలేదు. బాప్టిస్టావంటినాయకులే ఇట్టి దాష్ట్యమునకు లోనుగావలసియుండ ఎట్టి విపరీతస్థితి ప్రబలియున్నదో గ్రహింపవచ్చును.

ఆత్మసమర్పణము
కాక్కుమేయరు మాక్స్వీనిగారు నిన్నటి ఉదయమున మరణించి, ఐర్లండుదేశ స్వాతంత్ర్యమునకే ఆత్మసమర్పణము చేసి శాశ్వతకీర్తిగాంచిరి. ఇంకనైనను లాయడుబార్జిగారు ఉదాసీనభావమును వీడి ఐర్లండుదేశస్థితి సుతిమించుకుండ జేసి ప్రజలు సామాజ్య సంబంధమును పాటించునట్లు వెంటనే ప్రతిక్రియ గావించెదరుగాక.

రెండవరంగము
“ప్రభుత్వకార్యక్రమమున రెండవరంగము నిర్బంధవిధానముతో నారంభమగునని తలంపవచ్చును. సహాయనియంతరణోద్యమ మభివృద్ధి జెందినకొలదియునిర్బంధములుగూడ వృద్ధిగావచ్చును. ప్రస్తుతోద్యమ మీ నిర్బంధములను దాటగలిగినచో సత్యము విజయముగాంచెను దినము చేరువలోనుండు” నని గాంధీ యంగు ఇండియా పత్రికలో వ్రాసెను.

కాంగ్రెసు తీర్మానము
మహమ్మదీయసంఘమువారు సహాయనిరాకరణమును మొదలు నవలంబించిరి. హిందువులు వారికో చేతుల గలిపిరి. ఇపుడు శిక్కులసంఘము గూడ కాంగ్రెసు తీర్మానమును పూర్తిగ సంగీకరించెను. హిందూదేశమునం దేకాభిప్రాయము ప్రబలియున్నదనుట కిది యొక నిదర్శనము.

కయాన నైనికోద్యోగి:— (విశ్వ అమెరాఫకు గాత 25-6 తేది యాదానాన ఢిల్లీ నగరమునకు కత్తిరి. వారి కీశివు కమావనగాన నున్నగు సుద్యోగులు స్వాతంత్ర్యమొగిరి. ఆ గాత బారు కొంతసేప నూతనరాజధాని కలెక్టరులను తలకించిరి. 26-6 తేదిని యాద్యావనమున కుట్ర, హుమాయున్ నగరును మాత్రమే భార్యయు బయలుదేరిరి. అక్కడ కట్టెను.

నవాబు నిరాకరణము:— లాహోరు ప్రాంతమున హుస్సేనులాం మొహిదీను గారు శ్యామవాదకృత్రి వదలి తనకి. వీరు గొప్పవక్తలు కాంగ్రెసుసభలందు వెక్కుకారు అవస్థనించిరి. వారిప్రతి సంతాపము గాతగూడ ప్రస్తుతముదేశ స్త్రీ ఆధియోగముల ఫలితము లేనివలె నున్నది త్వరితమున చెడక. లాహోరు కుట్రకేసులో వీరి క్రింది శ్యామస్థానము నందు చాలమంది మద్దాయీ పక్షమున వాదించిరి. సంతాపముగాత గంభీర పడుననిచి నవాబు నిరాకరణమును వ్యాపింపజేయుటకు వనితనెధు. ఆర్యయుగు భృతికో క్షేత్రనే జేసెదరు.

ప్రతిపక్ష వాదము
సాధుకుల క్షత్రియసంఘము:— రాజపురము, పాఠశాలపేట, నుంట్లవల్లిపేట కల నుంట్లవల్లిపేట నై నం ఘనవారి సాధారణసభ ఈ నెల 27 తేది బుధవారము సాయంత్రము 8 గంటలకు ప్రవేశించి రామాక్షయ్య కేశావయ్యగారి జరుగుట. వై శ్యామవాదన కేసుగూ ఈ కుట్రను వెట్టివల్లుదు కానియ తననే నవలసిన దని ప్రభుత్వము వారిని కోరుదురు.

తెలంగాణ వనివాండ్రు సంఘము:— రాజధానిలో నుండి రేపు జరుగవలయునని పథకము వీరికి కేసు వనరులు సాధారణముగాన కొలదివారములో నున్న నెల 2 తేదీలు 8:55 కు తిరువకాయలే మంటనముయొక్క ఆ గామములో చేయబడినది. భోజనము 29 తేదీనాడు 15 తేదీనాడు గూడ నిశ్చయము. (తెలి మయిలబడినది, స్వాతంత్ర్య బండికిని, విశ్వకేసరమున చేదియుండెను. 80, 81 తేదీలలో ఎక్కువ స్వల్పర స్టేషన్లలో గామగోనియుండును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— 28 తేదీలో న.క. మగు వారములో చేయబడిన 85.1 వంతున చనిపోయిరి. వారికి ముందువారములో 8705 వంతున చనిపోయిరి. ఇరువురలో కలరా వ్యాధి. చావులు లేవు. మహాశిక్ష 4 గురునకు కత్తిరి. ఒకరు చనిపోయిరి. యిక్ష్మాలు 4 గురునకు చనిపోయిరి. ఇతర వ్యవధులవలన 88 గురు చనిపోయిరి. గతవర్ష మొత్తములో నే 44.9 వంతున చనిపోయిరి.

వీధిసభ: ఆలిఘరు:— భా.శా. మదగాను ఈనల్కాకు ప్రజలు నిన్నటి సాయంత్రము 5:30 గంటలకు (ప్రతి కేసు వీధిసభ యామలునా సేకగా) యభ్యుత్పత్తికింద నమాజేతమై శుక్రింది తీర్మానమున జేసికొనిరి.

ఆలిఘరు కళాశాల ధర్మ:— ఆలిఘరుకళాశాల కొనంగెడు ధనసహాయము జరుగకొనవలయును. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయముతో ఎట్టి సంబంధ ముండుకొనరాదు.

ఇదంతయు ఇస్లామిక్ జరిపాల్సినదామను బనుకరించి తనీ తీరవలయును. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా అంగీకరింపబడినది.

మహమ్మదీయసంఘము కేసువల్ల చనియు తిరుబండమునకు, కట్టెలు, గొట్టెలు, మారలు, నమ్మిర్తిగ దొంగమచ్చు చనియు, సరకులను గొనియు, చెడిపోయిన నీటివనలను బాటచేసియు, మహమ్మదీయ వంశిక దానికి నష్టపరివారము నొసగియు మంత్రియము ప్రజాసభాగము బడసినవనియు, అశూచిమైన కట్టెకొనబడిన వారిని అశూచిమను రహితము కాగా తిండివెట్టి వదలి కేసుచుండిరినియు, సిహాయి సర్ప్రైజ్ ద్రవరలననే ఇట్టి అశూచిమిట్టి కలిగినదనియు సర్కారువారు ప్రకటించివారు.

ఇస్లామియా కళాశాల:— లాహోరు ఇస్లామియా కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయమునడియు దొరకనమువారి సంబంధమునండియు విడదీయుటకుగూర్చి జరిగిన అంజమాన్ హిమయతి అలంకరణలో మహమ్మదీయ బండనకు నవాబుర నిరాకరణము గామోదించిరి తెలిపితిమి అది సరిగాదు. ఆ సభలో నిరాకరణమును కనుగొని మంత్రియము కలంగా కి ప్రభుత్వ తర మిచ్చినది మేము కల్లులు కాదుగా రొక్కరే యైయు నిరాకరణము సంగీకరించినవారు మరొకందరగూడ కలరని మాకిప్పుడు మాధిగా తెలియజెప్పితిమి. సర్ జాతిఫిక రాలీఖాను, చాదరీ మహబద్దీఖాన్లు భావనధ కధ్యధులుగా నిలచియున్నారు. మరిమియును నారు మాటలాడ సంగీకరింపలేదు. ప్రాంతీయము మహమ్మదు ఫజల్దీన్ గారు నిరాకరణమున కంగీరింపక సభకు విడదీసియైరిని తెలియుచున్నది.

రంగూను మ్యూనిసిపాలిటీవారు స్థానిక ప్రభుత్వమువారి యధికారమునకు లోబడి పురుషులను, కుటుంబముల సంపూర్ణాధికారము కలిగి ఉంచవలెనని తీర్మానము రంగూను పుర జంసభ యంగీకరించెను.

విదేశ తంత్రవార్తలు

(రైతుల వజ్రస్థితి)

విదేశం దుస్థితి.

క్రొత్తపాలీసు సిబ్బంది

లండను, అక్టోబరు 21:— అధికార లిట్టు ప్రకటించుచున్నది. విదేశంలో క్రభుత్వము వారియెడల ప్రశస్తిలుగ నుండువారిలో నుండి కొంతమంది పాలీసుభటులను తన్ను కొనబడుదురు. వీరు మూడు విధములుగ నుండుదురు. మొదటి తరగతిలో యావత్పాలకులను నీవేయించే పనిచేయువారు ఉండుదురు. వీరికి తిని ఆరుమాసములు పనిచేయుదురు. రెండవతరగతిలో నక్కుడవుడు పనిచేయువారు మూత్రమే యుండెదరు. మూడవ తరగతివారు అనవరతము తప్పినప్పుడే పనిచేయుచుండుదురు. అది యైన తరు కనుకూలముగ నుండు మండలములలోనే పని చేయుదురు.

ప్రభువుల సభలో చర్చ.

లండను, అక్టోబరు 21:—ప్రభువుల సభలో విదేశంలో పాలీసువారు కనిపింపజేసినట్లు చేసిన ప్రయత్నములను గూర్చి చర్చించుచు క్రొత్తపాలీసు రిట్లు నూనించిరి. అలెగ్జీ క్రభువువంటివాడో, సర్ హెన్రీ ఖ్లామరు వంటివాడో వైసికోడ్వోగములో నుండి పనిచేసినవారు విదేశంలో పాలీసువారు కని పింపజేసినట్లు గూర్చి విచారణచేయ నియమించబడు సభ కభ్యర్థులుగ నుండవలయును. అట్టి విచారణచేయునెడల ఇతరులు పాత్రవలించుచుండు జరుగుచున్న ఘోరము అన్నియు నక్కుడు దొంగసాక్ష్యము నిచ్చుటలో సంభవించుననియు, అందువలన ఇంతకంటె నెక్కువ ప్రమాదము సంభవించవచ్చుననియు కర్షణ ప్రభువుగారు చెప్పిరి. విదేశం నందలి ప్రతి పాలీసువారు నేరయో ప్రమాదము చేయుట కారంభించును. ఇంతటికంటె ఎక్కువఘోర మందహాసుడు. క్రభుత్వము వారికి పని చేసిన చేయరని వారి యుద్దేశము.

సిన్న ఫెయిసడల దారుణచర్య.

లండను, అక్టోబరు 21:—ఎనెక్స్ రెజిమెంటులోని వైసికలను ఏడుగురు మోటారుబండిలో పోవుచుండగా నిన్నటికోజున కాడ్కాకొంటియం దగ్గరి 120 గురు సిన్న ఫెయిసడల తడించిరి. వారిక గంటపేపు ఫెయిసడల గానూడల నెసిరించిరి. వైసికలలో ముగ్గురు మరణించిరి. మరి ముగ్గురు దెబ్బలు తగిలి చనిపోయిరి. అప్పుడా హంతకులు మిగిలినవారి కుపాకితో కాల్చి చంపిరి. సిన్న ఫెయిసడల చచ్చినవారి జేబులను బ్రవికియున్న వారిజేబులను క్రబుముగొనిపోయిరేగాని దెబ్బలు తగిలినవారి కేమాత్రమున సహాయము చేయజాలక పోయిరి అధికారులు తెలుపుచున్నాడు. ఇంతవర కెవరిని బట్టుకొనలేదు. నయినకుల పోవుచుండిన బండికిముందుగా అమూల్యములగు కాగితములను చట్టగొనిపోవుచుండిన మోటారు బండి మెల్లన తప్పించుకొని పారిపోయెను.

మెక్సికోనిగారి అంత్యదశ

మెక్సికోనిగారు మరణచేదన నొందుచున్నారని అధికారియిచ్చుచు తెలుపబడెను.

కొరియా అల్లరిదారులు.

లండను, అక్టోబరు 22:—సికింగు తంత్రవార్తలకు దిట్టున్నది. వాడి నిర్భయముండి బయటపడి వచ్చిన రెండువేల జపానువైస్యములు మంచూరియాలో ప్రవేశించినది. కొరియా సమీపముననే యుండిన హంచు మండలమందలి జాతీయ క్రభుత్వములను గాపాడుకొనుట కవి యచటి కడపబడినది. చీనా వైసిక దళముగూడ యొకటి యచటి కనిపింది అచటి స్థితి గతులకు తగిన ప్రయత్నములను తామే చేసికొనగలరని చీనా వారు జపానువారికి తెలియబరచిరి.

చాలమంది కొరియా అల్లరిదారులవలన జపానువేళియు లభ్య భాధలు గలుగుటవలన జపాను వైస్యము లారీతిని పంపబడినది. ఇట్టి వికత్తులను ఎన్నియో మానముల క్రిందట చీనా వారికి తెలియబరచినవ కార్యము తెలిపారెను.

ప్రాన్సులో క్రొత్త సంస్కరణములు చాల అనుకూల సమయమున ప్రారంభమైనవియు, ఇందువలన ప్రాన్సు అధిక స్థితి చాలవరకు బాగుపడగలదనియు వారు అధికమంది ప్రాన్సువట్టు గొను ఏజెన్సీవారు తెలియబరచుచున్నాడు.

బొగ్గుపనివారి సమైక్యము.

పనిలేనివారి సంఖ్య హెచ్చిపోవుట.

లండను, అక్టోబరు 21:— సమైక్యవట్టులను లండను నందరిగా నుత్పదము కలుగజేయుట లంకామైక, ఛెమైక లతో కభ్యర్థులు చాల విశేషముగ కృషిచిపోవుచున్నది. అధికారుల తక్కులను బట్టి చూడగా కోజునకు 8000 మంది చొప్పున పని మానివేయుచున్నట్లున్నది, నిన్నటికోజున 80000 మంది జనులకు విరాళములు కంటిపెట్టబడినట్లును తెలియుచున్నది. సమైక్యములో పనిచేయువారి కిప్పటికే ఎన్నియో కష్టములు సంభవించుచున్నది. దేశమంతట గుమారు 50, 60 వేల మంది బ్రాన్సుపార్టు పనివారలు పనిలేక నున్నారు. రెయిలు పనివారిసంఖ్య నానాటికి తగ్గిపోవుచున్నది. కార్మికుల క్యాన్సిలలో 20 వేలమంది పనివారు పనిలేకనున్నారు. వేసవికాలములందు పనిచేయుటవలన ఎక్కువకు సమైక్యవట్టు టయు తిన్నగవనిగాని జీతముగాని దొరకటండుటయు జరుగుచున్నందున అమెరికాకు బోవలయునని వారనుకొనుచున్నాడు.

భామనుగారి కృతిరేఖ భావము

లండను, అక్టోబరు 22:—గనులపనివారి సమస్య 24 వ తేదీలోగా పరిష్కరించునని రెయిలు పనివారి కార్య నిర్వాహకులు సమైక్యవట్టుగూడ పని తమ యుద్దేశమైకట్లు ప్రకటించుటకు భామను గారింగీకరించిరి. ఈ సమైక్యవట్టు నింత వేగము చూడరలలో పెట్టబడుటకున చేయుటకు నెక్కువమంది ప్రయత్నించుచున్నాడు. ప్రేమయూనియను కాలిగెను సమావేశ మగువరకున ఈ తీర్మానము నమలులో పెట్టవలదని రేకటికోజున గనుల పని వారు నూనించెదరని తెలియచున్నది. ప్రేమయూనియను కాలిగెనును 27 వ తేదీ నానోనించుటకు ఆకాలిగెను కార్యనిర్వాహకులు తీర్మానించిరి. అన్ని యూనియనుల కార్యనిర్వాహకసభలను ఈమహాసభ కావ్వనింపబడినది. సభోద్దేశము గనుల పనివారి సమస్య పరిష్కరింపగలకు కెట్లు వారి కర్మకర్తవనాయము నొనరింపదగునో విచారించుట యని స్పష్టమైనది. లండనును కలసి పనిచేయుట కుటంకము గలుగునట్లే వరకున పని చేయరాదని కమిటీవారు తెలిపిబరచిరి. నేమను, రేపున మంత్రివర్గమువారికిని, గనుల పనివారికిని జరుగు సంభాషణలు ఫలోమృఖము లగునని ఉద్దేశముతో ఈయేర్పాటు అన్నియు జరుగుచున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది.

సమైక్యవట్టు ప్రకటనలకు పంపిపెట్ట మండుటకు తీర్మానము జరిగినదని డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసుకు ప్రకటించుచున్నది. రెయిలు పనివారి నాయకుడు భామను గారు సమైక్యవట్టు ప్రకటనలపై సంతకముచేయ నిరాకరించెను.

లండనులో కార్యనిర్వాహకులసభ సమావేశ మగునపుడు మంజురీయైయు జరుగవచ్చునని చాలమంది అనుకొనుచున్నాడు. సమైక్యవట్టును ప్రకటించిన ఏమట్టు గనులపనివారి కార్య నిర్వాహకుల లండనును సమావేశమగుట కిదియే మొదలు. అది వారము లో కలమరల ప్రభుత్వమువారితో రాంబారము లారంభమగునట్లున్నది. నేడును, రేపున చాల గడ్డుకోజులు. అటువైసికీగారు తెలుపినవ పరిష్కరింపగలను. గుమారు 70,000 మందిగల ఇంజనుమెక్, వైకమెన్ల సంఖ్యమువారిక నేమియు తీర్మానింపలేదు. సోమవారమునాటివరకు నేమి చేయుటకు నిశ్చయింపలేదు.

ఎమర్జెన్సీ బిల్లు

లండను, అక్టోబరు 22:—పార్లమెంటు కామన్సుసభలో క్రమేకపెట్టిన ఎమర్జెన్సీ బిల్లులో, ఆహారసామగ్రిలను, నీటిని, బొగ్గును, దీపములను, విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయచేయుట కెవరును ఎట్టియోటులకులను గలిగించకుండ జేయవలయునని యున్నది. అట్టి ఆత్యవసరసమయములందు పార్లమెంటును వెంటనే యాహ్వానించిన ఏమట్టు కుటంకము కలగిన యుత్తరపులను చారిత్రేయవలయునని దానియందు యున్నది. అనిబంధనల నుల్లంఘించినవారికి కఠినశిక్షలు విధింపబడును.

కొంచె మాక గలదు.

లండను, అక్టోబరు 22:—మంత్రులును గనుల పనివారును గలసి సంభాషణములను జరిపించుటవలన కొంత ఆకలిపించుచున్నది. గనులపనివారి కార్యనిర్వాహకులు నేడు లండనున నానోనింపవచ్చును.

రెయిలు పనివారి కార్యనిర్వాహకుల పని మంత్రివర్గమువారి కెంత దుస్సహాయముగా నున్నదో గనులపనివారికి గూడ నంత దుస్సహాయముగా నున్నది. అట్టి తీర్మానములు వారు కోరలేదు. క్రొత్తయోటులకును లేనియు గలుగ కూడదని పనివారి కతనియులు తలంచుచున్నట్లున్నది స్పష్టమగుచున్నది. సమాధానము తదురళయమునని అందజేసినది. క్రభుత్వమువారు రెండవ పిల్లింగుల చొప్పున హెచ్చుతీరము నిచ్చెదరని తాము గనులయజమానులతో గలసి నాలుగు వైదు మానములలో 2 కోట్లు టన్నులబొగ్గును క్రభుత్వచ్చు పని పైకీగారు వ్లానుగోలో చెప్పిరి.

రెయిలు అధికారి

ప్రాథమము, అక్టోబరు 22:—రెసిడుగారు మాస్కోయిం దలి కాలిగెను సభయందు వ్యవస్థించుచు రేంగుల నేనానివా ధయ్యేమాదకరముగ నున్నదని, చుట్టడిజరుగుచున్న రెయిలు అధికారికి నానాటికి బలవడుచున్న దని యతడు చెప్పుకొనుచున్నాడు. ఇప్పటి బట్టెలు ఈమాట వెంకమాత్రమున దృఢపరచవచ్చును. ఆదాయము 150 మిలియన్లును వ్యయము 1,150 మిలియన్లుల రుచెనును అయిన పని దానిలో నున్నది. ఆహారభాగ్యభాగి కిప్పుడు 172 మిలియన్లు కారటని యున్నది.

హోముయోలు బిల్లు.

అధిక తీర్మానములు

లండను, అక్టోబరు 22:— కామన్సుసభలో వర్ధిల్లున ఇవాన్సుగారు హోముయోలు బిల్లునందలి అధిక తీర్మానముల సంగీకరింప గోరుచునొక తీర్మానము నుత్పాదించిరి. రెండేండ్లవరకును ఉపయోగపడురీతిని అధిక ప్రకారాధికరయూర చేయబడినది. ఇంపీరియలు సర్వీసును నిమిత్తము విదేశం 180 లక్షల సావరణలసాము నీయవలసియున్నది. ఆసాములో కొంతభాగమును దక్షిణ విదేశం దేశమును, తక్కినభాగమును ఉత్తరదేశమును ఇచ్చుకొనవలసి యుండును. రెండవ అధిక వర్ధరాసంతరము క్రభుత్వమువారి మొత్తమును తగ్గింపవచ్చును. పిచ్చుట ప్రతి అయిదేండ్లకు ఒకొక్కసారి దాని మార్పువచ్చును. సమైక్యములను, రాబడి పన్నును, స్వాతంత్ర్యాత్ముల విదేశం పార్లమెంటువారి కిచ్చివేయవచ్చును. ఉత్తరభాగమునందలి ఆరుమండలములను తమవంతు సామును చెల్లించుట కిండుకయు వెనుదీయవని సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెలుగారు చెప్పిరి.

అమెరికా వర్తకమును విశేషములందు బ్యాపింకేయేటకు వేయుటల కార్నెలెమను నొకదాని సేర్పరువవలసినదని కమిటీవారు చేసినది రిపోర్టునకు అమెరికా బ్యాంకుల ఎస్సోసియేషను వారు సమర్థించిరి. విశేషములందు వరకటి లభించునిమిత్తము అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములలో 150 కోట్ల డాలరుల విలువగల దిబ్బెచరులను విక్రయించ వలయునని వారు చూచుచున్నాడు. జనవరి 1-వ తేదీన పనివారింపవలయునని వారు చూచుచున్నాడు.

గ్రీనురాజుగారి జబ్బు.

లండను, అక్టోబరు 21:— ఏథెన్సు తంత్రవార్తలకు దిట్టున్నది:—బ్యారిమునుండి వచ్చిన వైదాలుగారు చాల విశేషముగ పనిచేసినట్లుకు అచటినుండి మరలవచ్చుట గ్రీనురాజుగారు అతనికి 12,000 సావరణలజీతమునిచ్చిరి. శరణు దెట్టెలుగారు తొందరగ ఏథెన్సునకు వచ్చుచున్నాడు. కుక్వారము వారు సాయంకాలము సరికరకు వచ్చును. కోమవరకక్కడ నాగవంద స్పెషలుబండి సంపుటకు ఏర్పాటులు జరిగినవి అచటినుండి యొకయుద్ధవాక అరని ఏథెన్సునకు గొంపోవును.

నానాదేశసభ:— జనివాలో జరుగు నానాదేశసభకు హిందూదేశమునుండి సనగర మహారాజా శర్ అలియియం, శర్ విలియం మొదలగువారు ప్రతినిధులుగా వెల్లడరని క్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

హంతకాడే డి. యన్. పి. ఆఫీసు వారు గుమాస్తావని నిజవర కొక బర్మీయనుడు చూచుచుండెను. ఇప్పుడా భారీకి యుద్ధమున పనిచేసిన యొక్కభారతీయుని నియమించిరి. దాని నాడేపించి ప్రయోజనము బడయలేక నాకలేరేలోని గుమాస్తాలగు 18 గురు బర్మీయ లాగనూ నూచకముగ పనిని చాలించుకొనిరి.

వ్యాపారము, ధరలు.

చెన్నపురి : మంగళవారము

వాటాలబజారు

నేడు బజారు చలనములేకుండ మందముగ నున్నది. కొయ్యలబజారు వాటాలధర ప్రారంభమున రు 881 అంశికరకు రు 820 అంశికర వాటా సరకుల వాయిదా రు 178 1/2 అంశికర రు 178 1/2 అంశికర రు 176 అంశికర రు 176 1/2 అంశికర. తాతా ఇండిస్ట్రీయల్స్ బ్యాంకు వాటాకు ప్రారంభములో రు 27 1/2 అంశికర రు 27 అంశికర.

కొరి వ్యాపారము జరిగెను:-

చెన్నపురి బ్యాంకు (రు 1625)

బండి హార్వలాండు సిమెంటు కంపెనీ రు 48

పంచార కాల్సోరేవను కంపెనీ రు 2 1/2 వట్టు.

నగదు బజారు

మూలకము.

బ్యాంకుల టెలిగ్రాఫ్ బారా సామ్యు పంపుట పెన్సి 18-7-8 బ్యాంకు దర్శనముండి పెన్సి 18-15-16 బ్యాంకుల కొనుగోలుదర్శనముండి సీమెంటు పెన్సి 19-29-32

8 నెలలవాయిదా 20-8-8

6 నెలలవాయిదా పెన్సి 20-15-16

బజారు ధోరణి నిలకడగ నున్నది.

అమెరికాదాలరుల దర్శనముండి అమ్యుక్తపుర నూటికి

రు 370 అంశికర, కొనుగోలు 100 కి రు 840 అంశికర.

జానాబ్యాంకు అమ్యుక్తపురదర్శనముండి లేదా టెలిగ్రాము రు 88 అంశికర.

హంకాంగు బ్యాంకు అమ్యుక్తపురదర్శనముండి లేదా టెలిగ్రాము 100 దాలరులకు రు 265 అంశికర.

హంకాంగు అమ్యుక్తపురదర్శనముండి లేదా టెలిగ్రాము 100 టీలరులకు రు 350 అంశికర.

జపానబ్యాంకు అమ్యుక్తపురదర్శనముండి లేదా టెలిగ్రాము 100 యెన్లకు రు 190 అంశికర.

జపానబ్యాంకు కొనుగోలు 50 కొంబల వాయిదా 100 ఎన్లకు రు 170 అంశికర.

ప్రెయిట్టులోని దాలరు బ్యాంకుల అమ్యుక్తపురదర్శనముండి ధర 100 దాలరులకు రు 150 అంశికర.

అమ్యుక్తపురదర్శనముండి ధర 100 దాలరులకు రు 120 అంశికర.

చెన్నపురి బ్యాంకువాటా రు 1650 అంశికర.

చెన్నపురి బ్యాంకు నూటికి రు 6 అంశికర.

కొంబలు ,, 5

కెంకాలు ,, 5

ఇంగ్లండు ,, రు 7 అంశికర.

వస్త్రములు, వాటాలు

8 1/2 కడ్డీ రూపాయి వస్త్రములు రు 51

5 1/2 ,, యధాప్రకారము 1921 రు 98 ,, 99

5 1/2 ,, 1922, 1923 రు 98 ,, 99

5 1/2 ,, 1925 రు 98 ,, 99

5 1/2 ,, 1928 రు 97 ,, 98

6 ,, 1920, 1930 రు 99 మొదలు 100

జరిగిన వ్యాపారము

కొయ్యలబజారు నూలనేరకంపెనీ (రు 100) రు 820 1/2, 821 1/2, 822, 824, 826, 827, 827 1/2, 829-6, 830, 830 1/2, 832 కంబల వాయిదా.

చెన్నపురి బ్యాంకు (రు 500) రు 1625 అంశికర.

బండి హార్వలాండు సిమెంటు కంపెనీ (రు 10) రు 48 అంశికర.

మౌనను టాడు అంశికర, కొ,

దళాలీలు, చెన్నపురి.

వెండి బంగారములు

బొంబాయి బజారు సోమవారము:- బంగారము 27/4

కుంకసాల బంగారము 27/4 మొదటి వాయిదా 27/9.

వెండి వోజు 116/ మొదటి వాయిదా 118/ రెండవ వాయిదా 111/.

మూలకము:- బ్యాంకుల వ్యాపార సామ్యు పంపుట రూపాయికు సి 1-7 1/2 పె. దర్శనముండి సి 1-7 3/16 పె.

సింధియా నాక:- నూనాక ఈ నెల 16-వ తేదీని లిఖియించునది బయటపడినది.

కొనసీమ పరిశ్రమలు.

గోదావరి డెల్టాలోని ముప్పాటిక భూ భాగము వారి కేర, కడలి, పోక, చూరమును గురించి నిందించిన కృతమై యున్నది. అందు విశ్వాసిక శ్రేణులు ఎడతెగని వారి కేరతోటలలో నిండి చూడకులకు కడు అసందముగా గన్నట్లును. ఇక్కడ కోట్లకొలది వారి కేరములు లభించుటచే అంబాచేటి, బోడనకులకు మొదలగు గ్రామములు కర్తక స్థానములుగా ఏర్పడినవి. ఇకడలభించు కొబ్బరి కర్తకము విరివిగా కొని లోపలికదార్చును తీసి కాకరైచి సరకు క్రింద తయారు చేయుదురు. వైద్యోగ్యము విషయము కంటచెరుక్రింద నువ్వయింతును. ఆహార విచారకరము! వారి కేర నట్టికల వ్యాపించిన యిక్కాలమున కొబ్బరిపీచు (కాల్కులిండ్) పేసి అయ్యిది నర్సియోగమునకు తీసికొనిరాక అగ్నిహోత్రుని పాలు చేయుట కుచివోవనీయును. ఇక్కడ విద్యాధిపతి నట్టి భవంతులకు పాకల నేరులందగా ఇక్కడ నెడము కాబడి కొబ్బరిని నూనె కింద చేయుటకు కలకత్తా, బొంబాయి మున్నగు కట్టములకు విశేష కృషియైనది బొంబాయి నూనె కింద తయారుకాబడిన తరువాత వట్టిలాభమున తాము పొందుటగాను తమ డెల్టాలోని కొబ్బరినూనెను చేయు నట్టియు, పీచునుండి (కాదుల పీచునట్టియు యంత్రాలయముల లింకవరకు స్థాపన చేయుటగాను తేక మైనము ప్రయత్నము చేయకపోవుట చాల విచారకరము. యంత్రాలయమును స్థాపన చేయుటకు డెల్టాలోని విద్యాధికులు, ఒక బాయింట్ల స్థాన కంపెనీని లక్ష్యముగావేసి పెట్టివో చాల లాభమును పొందగలరు. నేయిమేనులలో పేక ఒక్కంటికి నూనె దూకములు చొప్పున పెట్టిన అమెరికాలములో ధనము ప్రాగు పడునని నమ్ముచున్నాను. వారట్టి కంపెనీని పెట్టుట కనమర్థమైనవో తాతా అందు నన్ను వారిని కొరి వారలకు సర్వవిధముల సహాయమును ఒక యంత్రాలయమును కొనసీమయందు స్థాపన చేయించివో అనేకమందికి వృత్తినిచ్చివినవారగుదురు. కావున కార్యదీక్ష వహించి అట్టి కొరకను తీర్చుటకు తగు ప్రయత్నము చేయుచుండి సర్వవిధముల హెచ్చరించుచున్నాడను.

ఈ ప్రజేకమున సాలెకాంబుకు, తేవాంబులను విశేషముగా నుండియు బట్టల తగ్గింపు బహుళముగా నున్నది. తున్నుంబడియో కంపెనీకారి కాలమును మొదలుపెట్టక రేపు స్థాపనగా నుండునట్లును కొనసీమయందలి బండారులంక గ్రామమునుండి బట్టలు విశేషముగా ఆ రేపువ్యాపార వైకి ఎగుమతి కాబడుచుండి కనుసంగతి డెల్టాలోని కనుపెద్దల వ్యాపార విషయమును. ఏకత్ రేపు ఎవ్వడైతే విచ్చిన్నమయ్యవో అప్పటినుండియు బట్టలతగ్గింపు క్రమేణగ్గుచు వచ్చినది. యధాప్రకారము వచ్చినతరువాత ఎక్కడ డెల్టాపెట్టి నూలుకొని బట్టలు నేయుటకు ధనము లేకుండుటచే ఇక్కడి తేవాంబులు కడుచీకట్టికి వచ్చిరి. గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లును కొనసీమత్రయము విశేష ప్రయత్న ధరింపమని కనధము వట్టును మరల రాటుముల పునరధారణ చేయవలెను. ప్రస్తుతం రాటుములను కొనుటకును (ప్రతి కొనుటకును సాలెకాంబుకు డెల్టాపెట్టుబడి ఆకర్షకము కావున అందుకొక నేవనలో బాయింట్ల స్థాన కంపెనీని ఇవ్వవలెను రూపములతో స్థాపన చేసినవో కార్యక్రమము నిర్వహించుగా సాగును.

పుల్లెటికర్ర మ. వీ. కర్త.

జగ్గయ్యపేట వార్త:- 17-వ తేదీని ఒకనగర జరిగినది. అందు సహాయనిరాకరణ తీర్మాన ముమోదితమైనది. 22 వ తేదీని జాతీయ బాంధవులు పోరనుకీర్తనము చేయుచు జాతీయపాఠశాలాగృహమును ప్రవేశించిరి. ఒక నగర జరిగినది. జాతీయవిద్యార్థికులు ఆరంభించినది. నగరములోని వారందఱు స్వదేశీయత మనలించుచున్నారు. లెటరు స్మరణవిన్నామగా ఇచ్చుట గ్రంథాలము మొట్టి స్థాపించబడినది.

మూకొన్నిని మరణము.

అక్టోబరు 25 వ తేదీ:- కాల్క మేముడు మూకొన్నినిగారు నేటి యుదయము మరణించిరి. వీరు 74 దినములు ఉపవాసము చేసియుండిరి. నిన్న సాయంత్రము కొద్దిసేపు మాత్రము వారికి స్పృశిక లిగి తిరుగ స్పృశిక తప్పెను. కొలదిదినములనుండి వారికి నన్ని పాఠ లక్షణములు పొడవూపియుండెను. అందుమీద కారాగారాధికారులు ఆహారము నిషేధియున్నను వారి కేరము అతిదుర్బలముగనుండినందుచే, ఉపయోగ మేమియు కలిగినదిగాను.

సహాయనిరాకరణము

అంబూరు:- కృష్ణగిరినుండి 20 వ తేదీ యుదయమున నగర డాక్టరు రాజన్, మూర్త్యునెడ్ మూర్త్యు సాహేబుగారు అంబూరునకు విచ్చిరి. రై ఆకర్షక నేతలు కిలాఫత్ సంఘమువారు విచ్చిరి, బసవగొనిపోయిరి. బహుళవిధిలో ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన కందిలో సాయంకాలము 2-50 గంటలకొక బహిరంగనగర నూడెను. అరవిక్కు కళాశాలాధ్యక్షులు నైట్ ఇష్టాద్ మున్నేరుగారధ్యక్షుక వహించిరి. రమారము 2 వేలమంది హాజరయిరి. మూర్త్యు సాహేబుగారు ఉత్తూలో నువ్వనించిరి. డాక్టరు రాజన్ గారు రమిశ్చామలో నువ్వనించిరి. సహాయనిరాకరణ తీర్మానమును గూర్చియు, కానన నగర ల బహిష్కారము లను గూర్చియు నువ్వనించిరి. కిలాఫత్ సంఘము సాహేబుగారు, మూర్త్యునెడ్ ఇబ్రహీం ముద్దీఖాన్ నహేబుగారును, మూర్త్యు సాహేబుగారును, ముమ్మదీయులకు నువ్వనించగా, అక్కడి పాఠశాలా కరిపాలక సంఘమువారు ప్రతిరస్థము ప్రభుత్వము వారియ్యున్న గ్రాంటు ఇవ్వ యేడే. రు 1200 లకు పుచ్చు కొనకుండుటకు నిశ్చయించిరి. కర్తవ్యకరమాలన లేకుండగా, స్వేచ్ఛగా నుండుటగాను, జాతీయపాఠశాలగా నుండుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. చురుకైన నుదయమున వార తీర్మానము కలిగిరి.

* * * *

ఉత్తూరు:- రాజన్, మూర్త్యు సాహేబుగారు 21-వ తేదీ యుదయమున 11-30 గంటలకు ఉత్తూరువేరిరి. సి దొరస్వామి అయ్యంగారు సి. రాజగోపాలాచారీ (ఉత్తూరు) ఉత్తూరుపురములో నున్న మరగుతు మున్నగువాడు స్వేషమును విచ్చిరి. సాయంకాలము 2 గంటలకు ఇష్టాగోష్టి నగర యొక్క జరిగెను. కానననగర బహిష్కారమునుగూర్చి మందలములో ప్రచారము గావించుట కొకసంఘము స్థాపించబడినది. చందాలబాదిత తయారుచేయబడిన. పురపాలకమండలములో సాయంకాలము 5 గంటల కొకనగర నూడెను. రమారము 1000 మంది హాజర విచ్చిరి. రాత్రి 8-30 గంటలకు నగరముగిరి. కిలాఫత్ సంఘ మేర్పలుకబడినది. మరగుతు అధ్యక్షులుగానుండిరి. మూర్త్యు సాహేబుగారు ఉపాధ్యక్షులుగా నుండిరి. మండల కాంగ్రెసు కమిటీలో గలసి, కిలాఫత్ సంఘము కనితేయుట తీర్మానించబడినది. సి. రాజగోపాలాచారీ (ఉత్తూరు) గారు తమకాలము పంకన సహాయనిరాకరణమున మువ్వయింతుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. వ్యాపకాది వృత్తిని మానుకొనిరి. వకల జనురావు అయ్యంగారు ఈ ఒకమానములో, తీర్మానము తీసికొనుటకు నిశ్చయించిరి.

* * * *

తిరుకతి:- ప్రచారక విజయము 22-వ తేదీ యుదయము 8-30 గంటల వేరిరి. కంకలేక వ్రలికాదిపతులు, స్వేషన్ నద్దకలునుకొనిరి. వారి వ్యాపకాది వృత్తిని మానుకొనిరి. ప్రచారక మండలములో నగరనూడెను. 800 మంది హాజర విచ్చిరి. సరసింహాచారి అధ్యక్షులుగా నుండిరి. ఉత్తూరు వాస్తవ్యులు రాజగోపాలాచారీ, దొరస్వామి అయ్యంగారు నూడకచ్చిరి. 25 నగరములో నొకసంఘ మేర్పలుకబడినది. ఆసంఘము గంధిగారి సిద్ధాంతము ప్రకారము చే ప్రార్థన సంపాదించును. కిలాఫత్ సంఘము ముర్త్యు సాహేబుగారు, మున్నేరులో, ముమ్మదీయుల నువ్వనించిరి. సాయంకాలము రైలుమీద నెల్లూరు వెళ్ళివారు. రాజన్ గారు ముమ్మదీయుల బయట నెల్లూరునకు వెళ్ళిరి. రాజన్ గారివో, జయరామఅయ్య, సి. రాజగోపాలాచారీ గారు నూడ వెళ్ళిరి.

* * * *

కల్లూరు:- 22 వ సాయంకాలమునకు వచ్చిరి. కొట మైదానములో నెలక బహిరంగనగర నూడెను. 1000 మంది వైగా నగరము విచ్చిరి. గులాబు అహమ్మద్ కలామిగారు ధ్యక్షుక వహించిరి. 1 1/2 గంటల కాలము రాజన్ గారు నువ్వనించిరి. మూర్త్యునెడ్ మున్నేరుగారు కానన నగర బహిష్కారమును గూర్చి ప్రబోధము గావించిరి. సహాయనిరాకరణమును గూర్చి అధ్యక్షులు ఉత్తూలో గంధికోశవ్యాసముగా విచ్చిరి. సహాయనిరాకరణ ప్రచారకల నుమ్మదీయులు జరిగినది. అరటి వాస్తవ్యులు ముమ్మదీయుల కాత్రిగారు నూడకచ్చిరి. విద్యుక వేకల నేర్పులుచుటకు తీర్మానించబడినది. నగర రాత్రి 10-30 గంటలకు ప్రార్థన అయ్యెను. రాజన్ గారు ఆరాత్రి బయట నెలక నూడకచ్చిరి.

ప్రకటన.

NOTIFICATION BY J. R. HUGGINS Esq., J.C.S.
Collector of Vizagapatam (Returning Officer.)

అజ్ఞాతీయ యెసంబ్లికి చెన్నపురి రాజధానినుండి మెంబరులను యెంచుకొనుట విషయము లో జారీకాబడిన రిగ్యులేషనులయొక్క 3 (1) రిగ్యులేషను అనుసరించి "గంజాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలు" అను మహమ్మదీయేతర "రూరల్" కాన్స్టిట్యూయెన్సీకి మెంబరును యెంచుకొనుట విషయమై యీ దిగువ వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా తబిస్సీల్లను సదరు కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో సంబంధించిన ప్రాంతరూల భోగట్టానిమిత్తము సదరు మెంబర్విషయమై తగిన కాండిడేట్లను నామకరణం చేసేటందుకు గాను రిటర్నింగు ఆఫీసరువారైన విశాఖపట్టణంజిల్లా కలక్టరువారు యిందుమూలముగా ప్రచురము చేయుచున్నారు.

షెడ్యూలు.

1. యెన్నవలసిన మెంబరుల సంఖ్య. వకటి.
2. యేయే కాన్స్టిట్యూయెన్సీలకు సదరుమెంబరు యెన్నిక కాబడవలెను. "గంజాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలు" అను మహమ్మదీయేతర "రూరల్" కాన్స్టిట్యూయెన్సీకి
3. రిటర్నింగు ఆఫీసరువారియెంచుట నామకరణ పత్రములు (Nomination papers) దాఖలు కాబడవలసిన తారీఖున్నూ, గంటలున్నూ. 1920 సం॥రం అక్టోబరు తే 30 దీని క్కలు 2 గంటలు లగాయతు 5 గంటలవరకూ.
4. నామకరణపత్రములు (Nomination papers) తనిఖిచేయబడు తారీఖు. 1920 సం॥రం అక్టోబరు తే 30 ది.
5. చీట్లువేయవలసినయెడల చీట్లు వేయవలసిన తారీఖున్నూ, జాగాగాని, జాగాలుగాని, గంటలుసహా. 1920 సం॥రం నవంబరు తే 30 ది ఉదయం 7 గంటలు లగాయతు మధ్యాహ్నం 12 గంటల వరకున్నూ, వంటిగంటలగాయతు సాయంకాలము 6 గంటలవరకున్నూ యిందుతో జతపర్చిన జాపితా దాఖలాజాగాలలో చీట్లువేయవలెను.
6. రిటర్నింగు ఆఫీసరువారు చీట్లను లెక్కపెట్టుట ప్రారంభించు తారీఖున్నూ స్తలమున్నూ గంటయున్నూ. 1920 సం॥రం డిసెంబరు తే 4 దీని విశాఖపట్టణంజిల్లా కలక్టరువారి ఆఫీసులో క్కలు 11 గంటలకు చీట్లు లెక్కపెట్టుట ప్రారంభమగును.

చీట్లువేయు జాగాల జాబితా.

1. సరశీపట్టణం రివిన్యూడివిజను-ఆర్డినెరి 1. సరశీపట్టణం, 2. గొలుగొండ, 3. శృంగవరం, 4. కొత్తకోట, 5. మాకవరపాలెం, 6. కోటపురట్ల, 7. రాయవరం, 8. నక్కపల్లి, 9. మంగవరం, 10. యెలమంచిలి, 11. కొండకర్ల, 12. పూడిమడక, 13. చోడవరం, 14. అలమండ, 15. చౌడువాడ, 16. మాడుగులు, 17. వడ్డాడి, 18. మెడివాడ, 19. చినమడక—యేజన్సీ—20 క్రిష్ణాదేవిపేట, 21. లమ్మశిరి, 22. చింతపల్లి, 23. సాలభాం, 24. దేవపురం, 25. గుమ్మడిగొండ
- 2 విశాఖపట్టణం రివిన్యూడివిజను-ఆర్డినెరి 2 అనకాపల్లి, 3 కశింకోట, 4 తుమ్మపాల, 4. సబ్బవరం, 5 పరవాడ, 6. అగసంపూడి, 7. తాల్లపాలెం, 8. పెదముషిడివాడ, 9 విశాఖపట్టణం, 10. కణితి, 11. మిండి, 12 పెదగాడి, 13 అశివివరం, 14. యెండాడ, 15. శృంగవరపుకోట, 16 బోనంగి, 17 తిమిడి, 18 జామి, 19 కొఠాం, 20 కొత్తవలస, 21 సోంపురం 22 మామిడిపల్లి అగ్రహారం 23 వేపాడ, యేజన్సీ—24 అనంతగిరి.
3. విజయనగరం రివిన్యూడివిజను ఆర్డినెరి-1 విజయనగరం, 2 గంట్యూడ, 3 కొండతామరాపల్లి, 4 కలవచెర్ల, పూసపాటిరేగ, 6 సతివాడ, 7 బీమునిపట్టణం 8 శొంట్వాం, 9 పద్మనాభం, 10 పోలపల్లి, 11 కోనాడు, 12 గజపతివరం, 13 మెంటూడ, 14 ఆంధ్ర, 15 మరడాం 16 పికారుగంజ 17 గర్భాం 18 బుడరాయవలస 19 చీపురుపల్లి 20 గడ్డకంచరాం 21 పొందూరు 22 యెచ్చర్ల 23 లక్ష్మీపురం 24 పాతర్లపల్లి 25 రణస్తలం 26 పాలకొండ 27 బూర్జ 28 హొంజరాం 29 సిరిపురం 30 గుల్లశీతారాంపురం 31 రాజాం 32 పటువర్ధనం 33 వీరభట్టాం, యేజన్సీ—34 శీతంపేట.
4. పార్వతీపురం రివిన్యూడివిజను ఆర్డినెరి-1 పార్వతీపురం 2 పెదమేరంగి 3 కొమరాడ 4 గరుగుపల్లి 5 బండలుప్పి 6 బొబ్బిలి 7 పాత్రేరు 8 శీతానగరం 9 పక్కి 10 అమిటి 11 సాలూరు 12 పాచిపెంట 13 తోనాం 14 మక్కవ, పార్వతీపురంయేజన్సీ 15 బండిగాం 16 నారాయణపట్నం 17 కంటుచాయి 18 కిరడ 19 పట్టుచెమారు 29 నుంకి 21 చినకంటకు 22 దుర్గి 23 బైరిగుడ 24 అంబాడల 25 జగదలపేట 26 దంగినురడ 27 చెంద్రపురం 28 గండుగుడ 29 బిరడ 39 అలజంగి గూడ 31 పెదకంగిరెల్లి 32 కృష్ణాపాతూనిగూడ 33 జీడిపేట 34 కొత్తపేట 35 కుంభికోట 36 పాయకపాడు 37 ముకుందపురం 38 జంట 39 యెల్ విణుపేట 40 గుల్లిటి 41 గునుపురం 42 జెప్పగుడ 42 పట్ట శిరి 44 గుడారి
- 5 కొరాపుట్టి రివిన్యూడివిజను-యేజన్సీ—1 నవరంగపురం 2 జయపురం 3 కొరాపుట్టి 4 పొట్లంగి 5 వాడువ 6 మలకనగిరి.
6. అనకాపల్లి మ్యూనిసిపాలిటీ- ఏ. బి. వార్డులు (అనకాపల్లి మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు.)
7. విజయనగరం మ్యూనిసిపాలిటీ.—1.కంటనుమెంటు, (మ్యూనిసిపల్ యెలిమెంటరీ స్కూలు)

లు) 2 సంతపేట ఉత్తరం (పట్టణం పంచమ స్కూలు) 3 సంతపేటదక్షిణం (జననమరణ రిజిస్ట్రేషను ఆఫీసు) 4 కొత్తపేట ఉత్తరం (సీ. బి. యమ్. యెలిమెంటరీస్కూలు) 5 కొత్తపేట దక్షిణం (మ్యూనిసిపల్ హిందూ యెలిమెంటరీ స్కూలు) 6 కన్యాశూర్పు (మ్యూనిసిపల్ శైకండ్ రీస్కూలు) 7 కన్యా పడమర (మహారాజాకాలేజీ) 8 మహారాజుపేట ఉత్తరం (సిటీ కొత్త మహమ్మదీయులస్కూలు) 9 మహారాజుపేట దక్షిణం (మహారాజు యెలిమెంటరీస్కూలు.)

8. భీమునిపట్టణం మ్యూనిసిపాలిటీ.—భీమునిపట్టణం (మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు.)

(1) విశాఖపట్టణం మ్యూనిసిపాలిటీ.—

1 అల్లిపురంవార్డు (మ్యూనిసిపల్ మోడలుస్కూలు) 2 చెంగలరావుపేట వార్డు (మ్యూనిసిపల్ మహమ్మదీయులస్కూలు) 3 కోటవార్డు (మ్యూనిసిపల్ మోడలుస్కూలు) 4 గొడేవారి వార్డు (యెద్వార్డుమార్కెట్టు) 5 మహారాజీపేట వార్డు (టర్నరు సత్రం) 6 మార్కెట్టు వార్డు (జగన్మిత్రహాలు) 7 శీతారామస్వామి పెంపిలువార్డు (టవునుహాలు) 8 శివాలయం పెంపిలువార్డు (మ్యూనిసిపల్ ఆఫీసు) 9 వాల్తేరు వార్డు (మ్యూనిసిపల్ గర్లు స్కూలు.)

విశాఖపట్టణం కలక్టరువారి ఆఫీసు

16-10-1920.

M. Narasimham,
For Collector.

నోటీసు.

కడప డి॥ మునసబు కోర్టులో

అన్సు నెం 502/1920

వాది:—కడప వ. పు. యు.బి.సి.భాకకోపెని.

ఎడిరి

(కలివాది:—మండల కలెక్టరు శ్యామ సాకిన్ సరసా రావుపేట.

యీసంబంధవాది యీసంబంధ కలివాది వైస్ రు. 682-15-6లకు వాదా చేసియున్నాడు. కడపవా 16-11-20 తేదీకి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆ తేదీన కలివాది వాదా కోర్టుయెడల కలివాది యెప్పటికి చేసి దివారంపండు సని తెలుకడమైనది.

సి. శ్రీనివాసరావు.

కడప, 28-10-1920

వాదిపేదక.

బోల్లవెట్ల రామకృష్ణారావు వర్షాధిక్యము గానింపిపట్టు జూన్ విదేశీ కాన్స్ట్రక్షన్లవారు ప్రోటెస్టింగు "కమిషన్" పరిష్కారముచేసింది. జూన్ నేనాధికారి యేజర్ జూరల్ నూనోగారచ్చటికి మువవీరి. జూనియరులకు బోల్లవెట్లలకు ఒక రాజీ యేర్పాటుకలడెను. అప్పుడు నికోలాయ్విక్ లోని వారి అడ్డగించి కట్టలినాడ బోల్లవెట్లల నికోలాయ్విక్ లో ప్రవేశించుటకు జూనివారి ఒప్పుకొనిరి. కట్టలనులో ప్రోటెస్టింగుతోనే వాద వైస్యము సకు సంబంధించిన ఉద్వోగియుల వదలిని బంధించి అచ్చటి గొప్పవర్తకులకు గొప్ప ఆస్తిగలవారి కట్టుకొనిరి. వీరిని వీరి భార్యపిల్లలసందరి సరకీచేసి వీరి ఆస్తిసంకయ ప్యాధీనము చేసుకొనిరి. వైస్విసందరి దిగజలముగనేని ముందులో సమముగా వాన్ని చరిలో వారి సలంబెట్టిరి. వారు అందులకు తీరస్కరింపగా మీద స్పష్టముచేసినచో వచ్చుపుట్టును గాన పట్టు చేయుడనిరి. ఈపాటలను కాల్పుల సభ్యునియ వారిచే కొంకమందిని చంపించిరి. కొంతమందిని సన్నీలలో పొడిచి చంపిరి. అట్లు చనిపోయినవారి కడులను సుంహలో వదలేసి అమోడయెడ్లకు లాగుకొనిపోయిరి. అకరణలకు పొడి పెట్టుటకు పూర్వము కొన్ని కోజూలు మందులనుపట్టి వదలిచేసిరి. యాద్యములో చనిపోయిన బోల్లవెట్లలకు స్పృహయేను పూర్తికలదు సరిపి. ఈపూర్తికలదు రషీ జూను అందరికీ రావలె సని నిర్బంధించిరి. బోల్లవెట్లలతో యాద్యములో చంపబడిన భార్యలందరికీ పువ్వుయలుల వంపడల సని నిర్బంధించిరి.

The Coal Strike:

Negotiations Proceeding.

Premier's Conciliatory Attitude.

(REUTER'S.)

LONDON, October 21.

An important statement was made in the House of Commons to-night by Mr. Lloyd George before the adjournment, with regard to the strike position. He said that informal discussions with miners' friends had been taking place for the last two days, with a view to arriving at a conclusion regarding the best time to summon a conference of owners and miners. Full discussions were making favourable progress this afternoon, when the very precipitate action of the railwaymen's executive, undoubtedly, embarrassed both parties. He condemned it as an exceedingly rash and indiscreet interference which nobody desired. (Cheers) He was perfectly certain that it had not helped anybody. It had been a great misfortune which had added seriously to the obvious difficulties. Nevertheless, conversations had not been broken off and he hoped they would be resumed, but it would be much easier if miners were left to conduct negotiations without interference from bodies ignorant of facts.

Mr. Thomas asked Mr. Lloyd George to believe that every hour was precious. He asked him, however much he deplored the railwaymen's decision and whoever was responsible for it, not to allow the decision to prevent the continuance of negotiations. He declared his anxiety to find a bridge, despite opposition from his own side. He appreciated the Premier's conciliatory statement and made an appeal that the Railwaymen's decision should not stop negotiations.

There is reason to believe that the railwaymen's decision was carried by the majority in the face of Mr. Thomas' efforts to secure a postponement of a strike.

Serious Ultimatum to Government.

LONDON, October 22.

It is understood that despite the threats of railwaymen and transport workers to strike informal conversations between ministerialists and miners, with a view to finding a basis for the settlement of the coal strike, are continuing. The gravity of the situation is evidenced by the fact that Mr. Williams' strike declaration not only committed the transport workers, but was virtually a threat of a national strike in all industries. It is pointed out in this connection that the Trade Union Congress, which sat yesterday, must be authorised such a threat which is regarded as a most serious ultimatum to Government. Meanwhile the threatened strike of road transport workers has been declared off, Federation having dropped the national minimum wage demand. Claims for increase now be made locally by individual unions.

Dundee Mills Closing.

consequence of the reduced coal supply the Dundee Mills and Manufacturers Association (jute and flax) has a from October 23rd to close works from Fridays to Mondays inclusive entailing a 26 hour week.

Mr. Thomas' Opposition.

LONDON, October 22.

Thomas has authorised a statement that he is personally opposed to the decision of the railwaymen's executive to strike on 24th unless the mining trouble is solved. Influences only at work to secure at least suspension of the threat. It is understood that the miners at to-morrow's conference with railwaymen will suggest postponement of stoppage until after the special meeting of the Trade Union Congress, which the Parliamentary Committee decided to-day, and deliberation, to convene on 27th instant. The object of all the unions, affiliated to the Congress, have agreed to this Conference, the object of which is stated in a non-committal language, namely, to do what is best to give help to the miners as to ensure their efforts for the settlement of the dispute. The Congress has simultaneously expressed the desire that no body shall take action which will tend to defeat it. The foregoing moves have evidently been based on a result of the impression that informal discussions, which will be continued to-morrow, Ministers and the Miner's leaders with a view to the basis for a conference of Mineowners and Government are likely to bear good fruit.

Way Strike Postponed.

LONDON, October 23.

Members of the miner's federation and railwaymen's federation to-day. The former in thanking the sympathetic strike stated that Mr. Lloyd George had been accepted and therefore the miners decided the railwaymen to suspend the strike in aid of the new negotiations. The miners will meet the Government at Downing street to-morrow. Therefore the railway strike is postponed.

Great Relief.

of the postponement of the railway strike, later message, was received with intense relief by the general, public the labour circles and the railwaymen themselves.

Reforms in Burma.

Montagu's Announcement.

LONDON, October 23.

News that it has been impossible to arrive at a decision on measures to be constitutional reforms in Burma. Government of India regarding Burma simultaneously with the draft rules of India Act, and the necessity of approval of these rules in time of new councils in India being held is essential for the Secretary of State to concentrate their attention on the subject until Parliament adjourned. The his advisers are now actively of the Government of India for of Burma and various alternative publication has elicited.

The Terror in Ireland

Violent Explosions in Dublin.

Macswiney at the Point of Death.

(REUTER'S.)

LONDON, October 22.

Frequent violent explosions and firing occurring in various parts of Dublin led to reports that the Government armoury had been raided. One report states that, raiders captured a large quantity of arms, ammunition, and bombs and that explosions were caused by raiders using captured grenades in a running fight against police.

The Nefarious Feiner.

LONDON, October 23.

A patrol of seven men of Essex Regiment, who were being conveyed in motor lorry, were yesterday ambushed by 120 Sinn Feiners in County Cork. They put up a great resistance for an hour until three were killed and three wounded, when the attackers charged with bayonet the solitary survivor and knocked him down. It is officially stated that the Sinn Feiners did not assist the wounded but searched the pockets of the dead and the wounded for loot. No arrests have been made. The motor lorry which was in front of the ill-fated one and which contained important dispatches, managed to burst through the ambush and escaped.

"At the Point of Death."

It was stated at midnight that Macswiney was at the point of death.

Mr. Macswiney Unconscious.

LONDON, October 24.

Mr. Macswiney was lingering on this morning. He was still unconscious. His sisters were not allowed to see him.

Death of Macswiney.

LONDON, October 25.

Macswiney died in Brixton prison at twenty minutes past five this morning in the seventy-fourth day of his hunger-strike. After a brief conscious interval he lapsed into unconsciousness yesterday evening. Macswiney had recently had repeated attacks of delirium and was given nourishment by prison authorities but he was so enfeebled that it had little effect.

Mail Train Wrecked.

Hundred People Killed.

LONDON, October 24.

Vladivostok:—The mail train to Harbin has been wrecked at Pogranichnaya and hundred people have been killed including several actors and actresses of the Dolins Company.

Lithuania and Poland.

A Protest

LONDON, October 21.

The Lithuanian Charge d'Affaires in London has protested to the League of Nations against the occupation of Vilna, requesting the application of paragraph sixteen of the covenant with reference to arbitration by the League. He added that the Lithuanian Government had evidence that Warsaw was continuously instructing General Zelogowski.

New Turkish Cabinet.

LONDON, October 22.

CONSTANTINOPLE.—A new Cabinet has been constituted with Tewfik Pasha, Premier, Marshal Izzet Minister Interior, General Zia, Minister of War, Seia Bey, Minister for Foreign Affairs, and Nury Effendi, Sheikh-ul-Islam.

The Home Rule Bill.

Financial Resolutions.

LONDON, October 22.

In the House of Commons, Mr. Worthington Evans moved the adoption of the financial resolutions of the Home Rule Bill. He said that the general scheme of finance was provided for two years. Ireland would contribute eighteen millions sterling towards the Imperial Services, the contribution being divided between Southern and Northern Ireland. The Government would be empowered to reduce the contribution if it thought necessary after the second financial year, and after that the contribution would be subject to periodical revision at the end of five years. The Government could not agree to transfer customs duties, incometax and supertax to the Irish Parliament.

Sir Edward Carson said that the six northern counties would not shirk their share of the contribution.

Korean Malcontents.

Japanese Action Explained.

LONDON, October 22.

A telegram from Peking says that two thousand Japanese troops from Vladivostok have entered Manchuria to protect national interests in Hunchun District adjoining Korea. A brigade of Chinese is also advancing hither China has informed Japan that she is able to cope with the situation herself.

The Japanese action is due to the raids by large numbers of Korean malcontents in which the Japanese Nationals have suffered. China was warned months ago with regard to the danger from guerilla bands but took no action.

(Associated Press.)

League of Nations.

Indian Delegates.

SIMLA, October 25.

It is officially announced that delegates from India to the coming assembly of the League of Nations at Genoa will be the Maharaja of Nawagar, Sir William Meyer and Sir Ali Imam.

Indian Labour Situation.

Bombay Strikes.

Tramway Company's Warning.

(ASSOCIATED PRESS)

BOMBAY, October 25.

There was no change in the Post and Telegraph strike which has now entered on its fifth week but the tramway strike is marred by disturbances. There was a mass meeting of Bombay workmen on Saturday evening at Chinchpokli, a suburb about four miles from Bombay, to give welcome to Col. Wedgwood. Tramway Strikers also attended in large numbers and they had all to pass through the tramway depot near the Victoria Gardens *Enroute*. The Company have of late been employing a number of Pathans with their lathies with a view to protect the company's property from strikers, lawlessness and to act as guards to tramway employees in work. The Pathans on guard at the Tramways depot are reported to have molested the tramway strikers going to the meeting and one tramway inspector on strike was assaulted by a Pathan who hurled his stick at him knocking him down. The man was removed to the hospital and treated and sent home. After the meeting dispersed, Mr. Baptista who is President of the tramway men union, Mr. Mr. Chimanlall, vice president, and others were moving back to the city when the Pathans are reported to have assaulted. Mr. Baptista describing the assault says:— "When we arrived at the Tramway Depot there were several Pathans on the road one man shouted *go slow*, on which the driver was asked to stop the car. The car stopped. Then there was several rush of Pathans to the car some of them used their lathies. One man aimed at me but his blow fell on the car. The second man struck me but his blow fell on my arm after being warded off my stick. The driver was ordered to drive the car fast and that ended the scene.

A Tramway union bulletin says:—One English Police Inspector and a posse of constables warded off the attack from behind. The union allege that the Pathans are carrying stones in from the cars and indulge in stone throwing at the strikers whenever they pass them by. Mr. Baptista says that the tramway, Co. want to use Pathans to provoke the strikers into violence and the *Chronicle* urges the withdrawal of the Pathans as a source of danger to public peace.

Governor's Tour.

TRIVANDRUM, October 25.

Their Excellencies Lord and Lady Willington arrived at the State guest house at 1 P.M. The arrival was private. His Highness the Maharaja visited His Excellency at the guest house at 4-30 P.M. with all State paraphernalia. His Excellency returned the visit at 5-30 p.m. in the Durbar Hall where he was received by His Highness in full Durbar. The guest House and other public officers in the Town including streets and dwelling houses are tastefully and profusely decorated with arches, flags, etc., giving the whole town a gala appearance. Her Excellency visited the Young Women's Christian Association Hostel at 5-30 p. m., where she was given a hearty welcome by the members.

Viceroy on Tour.

NAGPUR, October 25.

H. E. the Viceroy left Nagpur for Jubbulpore this morning by motor. His departure from Nagpur was private. He will arrive at Jubbulpore to-morrow at 1 P.M. During his stay at Nagpur he opened the engineering school, inspected Sitabdi Fort and granted private interviews to officials and non-officials. He attended a garden party arranged by some notables of Nagpur. He presented sanads and badges to title-holders.

Exchange Rate.

CALCUTTA, October 25.

Exchange Bank Telegraphic Transfer was one shilling seven pence, and Demand Bills one shilling seven and one eighth pence.

Kheri Murder Appeal.

LUCKNOW, October 25.

The Kheri murder appeal came up for hearing in the Judicial Commissioner's Court to-day and has been postponed to to-morrow.

NEWS IN BRIEF.

Mr. R. G. Pradhan of Nasik is understood to have written to the Deccan Liberal party that he was now prepared formally to join that party.

Sir Harmusji Wadya presided at a meeting of the Council of the Deccan Sabha which decided to present an address to Lord Sinha on his appointment as the Governor of Bihar and Orissa.

A Communique says:—Travellers to or via, France are again warned that the French authorities at Marseilles are likely to forbid the landing of persons arriving without a French visa which should be obtained prior to embarkation.

Among the passengers by Saturdays mail steamer the *Karnala* were Sir Ali and Lady Imam and the Hon'ble Sir William Marris. Sir Ali Imam it may be recalled, is proceeding to Europe to join the League of Nations as India's representative.

Increase of pay for the subordinate staff of Land Records and Settlements department is announced in response to a memorial. A few surveyors recently struck work in Bassein District owing to delay in dealing with their memorial but most of them resumed work soon after. Increases are of substantial character and take effect from the 1st March 1920.

Non-Co-Operation.

Bengal Khilafat Committee's Resolution.

(ASSOCIATED PRESS.)

CALCUTTA, October 25.

The Bengal Khilafat Committee at the general meeting passed the following resolution:—That the Bengal Provincial Khilafat Committee urges upon the trustees of the Aligarh College to renounce at once Government aid and withdraw the affiliation of the college from the Allahabad University in obedience to non-co-operation resolution passed by the Central Khilafat Committee. The Committee also impresses upon the students of the college the necessity of standing firm in their resolve to turn the college into a national institution with the help of the Central Khilafat Committee.

Mr. Mahomad Ali and Party.

ALIGARH, October 25.

Mr. Mahomad Ali and party left Aligarh this afternoon.

College Staff Refused Invitation

It is understood that Mahomed Ali and party during their stay here invited the members of the college staff to meet them, but the invitation not coming through the Principal was refused. The parents are now taking their boys with them and about half the students have left the college. Students who desire to continue their studies and appear in the University examination are also giving their names to the Principal. It is understood that more than half the students have already given such applications. A few trustees have already arrived and Prince Hamiddullah Khan of Bhopal and trustees from Hyderabad are expected to arrive this evening.

Mr. Gandhi's Letter.

BOMBAY, October 25.

Mr. Gandhi has addressed the following letter to the trustees of the M. A. O. College, Aligarh:—I knew you are about to meet in order to give your decision on the most momentous issue for Islam and India, I hear you are calling in the aid of the Government of police for the occasion of your meeting. If rumour is true you would be making a grievous mistake in the matter which is purely domestic. You need neither intervention of the Government nor the protection of its police. Neither Ali Brothers nor I are engaged in war. We are engaged in a war in which our only weapon is force of public opinion. We shall reckon ourselves beaten in the battle if we do not carry public with us. In the present dispute the test of public opinion will be in first instance your majority. Therefore if you after full and free discussion decide by majority that the college and school boys may not remain in the college ground either as students or even as boarders if they persist in their demand for disaffiliation and rejection of Government grant they will be peacefully withdrawn and it is proposed in that event to carry on their education if at all possible in Aligarh itself, otherwise elsewhere. Our desire is not to suspend their secular education for one moment longer than is absolutely necessary. But it is our desire that it should be given in consistence with the Law of Islam and honour of India. I understand that in the opinion of recognized Ulemas it is not lawful for believing Muslim to receive assistance of or give assistance to the Government that has desired or indirectly sought to cause destruction of Holy Khilafat or tamper with exclusive control of Jazirat-ul-Arab. You know as well as I do how this Government has wilfully trampled under foot Indian honour. Consistently therefore with control of their passions by people all voluntary association with Government is being withdrawn by people. The least that you in my humble opinion can do is to decline any further Government grant, to disaffiliate the great institution of which you are trustees and to reject Charter of Moslem University. The least the Aligarh boys can do if you fail to respond to the call of Islam and India is to wash their hands clean of the institution acknowledging aegis of Government that has forfeited all title to allegiance of Islam and India, and bring into being larger nobles and poorer, Aligarh that would carry out innermost wishes of its great founder. I cannot imagine that the late illustrious Sir Syed Ahmed keeping his nobler creation under control or influence of the present Government. As I have been the originator of the idea of disaffiliation of Aligarh and rejection of Government grant, I feel I might be able to assist you in your discussion and therefore offer my humble services to you and will gladly attend your meeting if you will allow me to do so. I am at Bombay and shall await your answer. But whether you wish me to attend or not I hope you will not summon Government intervention in a purely domestic matter. And let me say to the Government through you that one hears all sorts of rumours of their intentions about Ali Brothers and myself. I hope for the sake of peaceful evolution of the struggle that they will not restrict our liberty. We are endeavouring in a constitutional manner to conduct our propaganda. We are seeking to bring the Government to peoples will or if it will not, to overthrow it not by brute force but by creating public opinion. We hold it to be perfectly constitutional, legitimate and honourable to expose the Satanic nature of the Government and ask the people by appealing to their heads and their hearts and never to their animal passions, to express their will not in words but in action i.e. by withdrawing all possible association with the Government. But if the Government wish even to suppress liberty of opinion and peaceful action, I hope they will issue no internment orders against us for inspite of the sincere desire not to offer civil disobedience even in our lessons it will not be possible for us to respect any internment orders so long as our movement be not physically restrained. We must use it in such a manner as we consider to be the best in the interest of our mission.

Ambala Divisional Conference.

Mr. Gandhi Speaks.

BHIWANI, October 24.

The first Ambala Divisional Conference began its sittings at 3-30 P. M., on Friday at the spacious pandal erected for the purpose near the military encamping grounds. Two thousand delegates and about eight thousand visitors attended. Mr. Gandhi and his party honored the gathering by their presence. About the pandal there were a large number of zamindars gathered to pay their homage to Mr. Gandhi

and only left the place when they were given an assurance that he would address them in the open maidan. The President who was conducted in procession entered the pandal amid cheers and the proceedings began with the usual national music. Mr. Desai, the Chairman of the Reception Committee, delivered his welcome address in the course of which he strongly exhorted the audience to carry out the Congress non-co-operation programme and condemned the present trade policy of the Government and pointed at the dangers if the Government failed to satisfy the rising aspirations of the country.

Lala Murlidar, the grand oldman of the Punjab, was formally proposed to the Chair by Lala Shamal and supported by Lala Jugajishore Mirza Nizarbeg and others. The President paid a fitting tribute to the late Mr. Tilak and Mr. Gandhi and then discussed the non-co-operation programme and very clearly showed how it could be successfully followed by all. He criticised in very strong words the attitude of the Government with regard to the Punjab and the Khilafat questions. He finally appealed to the public to unite and work out the destinies of the country and attain full complete Swaraj. The election of the Subjects Committee was then announced and after that Mr. Gandhi addressed the gathering and explained to the gathering in very clear language his non-co-operation programme. After him Mr. Mohamed Ali, Maulana Shaukat Ali and Maulana Azam addressed the gathering. The Conference then adjourned for the day. In the evening Mr. Gandhi addressed a gathering of Zamindars. Other leaders also addressed the gathering and Mr. Gandhi and party left by motor for Delhi en route to Bombay to receive Col. Wedgewood.

Mr. Gandhi returned to Bombay yesterday evening from his Northern Indian tour. He and Col. Wedgewood will confer together on the situation in India.

Col. Wedgewood has deferred expressing his opinion on Indian affairs till he has completed his tour. He will stay with Sir George Lloyd for a couple of days.

W. I. National Liberal Association.

Annual Meeting.

BOMBAY, October 25.

The first annual meeting of the W. I. National Liberal Association was held with Sir Dinshaw Wacha in the chair. After the annual report giving the details of the Association's activities during the year was read and adopted, the prominent Moderates including Mr. K. Natarajan and Sir Narayan Chavarkar, spoke on the present political situation in India. They all condemned non-co-operation in unequivocal terms. Mr. Natarajan said the real issue before the country behind the non-co-operation movement was whether the country should follow the policy laid down by the departed leaders like Rammohan Roy, Dadhabhai Naoraji, Pherozsha Mehta and Gokhale of leading the people to the goal of their political aspirations step by step on the lines of national reconstruction, which were the lines of all round progress, religious, social, industrial and political; or the policy of non-co-operation which would lead them backwards to the state of things which existed in this country many centuries ago. Sir Narayan said if the Moderates carried the propaganda against non-co-operation, it was due to their belief that it was a movement fraught with disastrous consequences not only to political but social, religious and industrial progress of the country. They, the Moderates, never spared the Government in their criticism, and if necessary they criticised mercilessly, but at the same time they had tried to bear in mind the political proportion and good sense. That was their motto.

Sir Dinshaw Wacha concluding the proceedings said that to pursue "non-co-operation" was to commit political suicide. The Moderate party stood on its own legs with the record of their work which was before the public.

Strike Ends.

KARACHI, October 25.

The strike in the Daily Gazette Press ended at noon to-day, the men returning to work unconditionally.

All-India Cow Conference.

NAGPUR, October 25.

The fourth session of the All-India Cow Conference will be held at Nagpur during the Xmas holidays. A strong reception committee is being formed to elect office bearers and the President of the Conference and a large number of delegates are expected from all parts of India. Recommendations for the Presidency are invited by Mr. W. R. Puranik, pleader, Secretary of the Local Gorakshani Sabha.

విద్యావిషయములు

జహానులో విద్యావిధానము

జహానులో ఆమెరికాయలోని ఇంగ్లండ్‌లోని నాగరికతల నవీకరణములను అంగీకరించు సామాన్యవిద్య ఉచితమును నిర్ణయించునట్లు. అనగా ఆయా రాష్ట్రములలో ప్రతిపిల్లవాడును పిల్లయైన ఆరవవయస్సును రాగానే బడిలోనివేరవలెను. ఆరు సంవత్సరములపాటు విద్య సభ్యసించివలెను. ఈ కాలమున నాగరికతల తీరమును పుష్కలముగా. కొన్ని జాతులలో వారి పుష్కలము కాలమును మొదలైనవారికి వైస భర్త్యులకు గలది మొదలైన భరితులు. జర్మనీలో వేరైన తరీఖలలో తమ పిల్లలను కూలికింపక తప్పక చదివించుట ఆ కూలిదమ్ముల గవర్నమెంటువారి ఇచ్చిన పిల్లలను బడికిరెచ్చుకొనేవారిని వినియోగమును, ఇట్లు పాటుకడుగులను ఇచ్చుచు నాగరికత గల రాష్ట్రములన్నిటిలోను 100 కి 100 మందియగుచు చదువను ప్రాయము చేసినవారై యున్నారని. ఇక మనదేశములో 100 కి 10 మందియగుచు కలలో తరగతి నుంచును.

జహానులో సామాన్యవిద్యలయములలో కొన్నిటిలో బాలురు బాలికలును కలిసికూర్చుండి చదువులు గలుగుచు. వారి సామాన్యవిద్యల సంవత్సరములు ముగించిన తరువాత ఏదో వారు విద్యార్థులు. ఈ సామాన్యవిద్యలో చదువు ముగించిన వారికి రెండు సంవత్సరములు ప్రత్యేకవిద్య చేర్చుదురు.

అనగా కమ్యూరం, వడ్రం, కట్టడం, నేర, దుర్మరం మున్నగు నవి మగవారికిని, వంట, తట్టు, గృహనిర్మాణము, తట్టు తో పూవులు చేయుట పిల్లలను పెంచుట మున్నగునవి ఆరు వారికిని చేర్చుదురు.

సామాన్యవిద్యలో ముగించక ఇంకను వైకి చదువుకొను వారు మధ్యమపాఠశాలలలో ప్రవేశింతురు. ఇం దైదుసంవత్సరములు విద్యార్జ్యమును. ఇవి బాలరతు నేరగను బాలికలకు చేరగను ఉండును. విద్యయమును వంట తట్టు మున్నగు నవి బాలికలకును, వడ్రము కమ్యూరం మొదలైనవి బాలికలకును తప్ప ఇతరులకు అనగా జహానులో, గజీరము, కాస్త్రములు చదివ మున్నగునవి ఇతరలకు పాఠశాలలలోను గూడ చేర్చుదురు. బ్రెల్లు, బెన్జీను మొదలగునవి గూడ ఇరువురకు సామాన్యము.

ఇం దొక్క వివరమును వివరించుచు చెప్పవలసియున్నది. ఈ మధ్యమపాఠశాలలనుకూలనరకు వారికి 17 సంవత్సరముల వయసు వచ్చునగుచు. వీరిని మనదేశములో యువ కలసియు యువకులసియు సంఘము శ్రీలంకా కొంతమంది పిల్లలెల్లయొందురు, సాధారణముగ అందఱును మగవారు లయ్యెయ్యందురు. వారి వివరము బాలబాలికలందురు వీరు వివాహము చేసికొన్నచో ఈ పాఠశాలనుండి విడదల గొట్టుదురు.

ఈ మధ్యమపాఠశాలలలో సమానమైనవియ్యి వ్యాపార, వ్యావసాయక, కృషి, అభ్యసన (బ్రెయినింగు) పాఠశాలలను మొదటి మాడుచు పురుషులకు గల అభ్యసనపాఠశాలలు శ్రీలంకా గలవు జహాను పాఠశాలలలో ఉచిత ధ్యానియము విశేషముగ నున్నాడు. సామాన్యపాఠశాలలలోను, ప్రేమాద్యానియములలోను చాలాభాగము శ్రీలంకానియోగింపబడుదురు. శ్రీలంకా మధ్యమపాఠశాలలలో ఇద్దరును గురుతర్లు అందఱును శ్రీలంకా యుదురు. ఈ వ్యాపారపాఠశాలలలో గూడ 5 సంవత్సరముల విద్య సభ్యసించుట.

ఈ మధ్యమపాఠశాలల దానికనే ఉన్నత పాఠశాలలున్నవి. ఇవి పురుషులకుమాత్రమే ఉన్నత పాఠశాలలలోకి వివరము తప్పక విశ్లేషించుటకు అర్హము. ఇక్కడ కాలమితి విశ్లేషించుటకును వారు అభ్యసించు విద్యయులన్నియు యుండును. గజీరము, వైద్యము, రసాయనము, భౌగోళము మున్నగు శాస్త్రముల సభ్యసించువారు ముందునుసభ్యసించుదురు. సారస్వతము, చరిత్రము మున్నగునవి అభ్యసించు వారు రెండువత్సరములు మాత్రమే యుండురు.

మరల ఈ ఉన్నత పాఠశాలలకు సరియైన ఉన్నత వ్యాపార, వ్యావసాయక, కృషి, అభ్యసన పాఠశాలలుగలవు. అభ్యసనపాఠశాలలు శ్రీలంకా పురుషులకును గూడ విద్య గలవును. ఇందు మాడు సంవత్సరములు విద్య సభ్యసించురు. వీరిలోనికి మధ్యమవిద్యలయముల దాటివారును క్రిందికి గతి వ్యాపారపాఠశాలలలోనుండి విశ్లేషించుటకు చేర్చుకొనబడుదురు.

వీరిపై విశ్లేషించుటకును: ఇప్పుడు యజ్ఞకులకు అయిదును యజ్ఞకులకు మాడును విశ్లేషించుటకును ఇందు సాధారణముగ మాడు సంవత్సరములు విద్యార్జ్యమును. ఈ మాడు సంవత్సరముల దాటివీరికి పాస్పు గాదుయేటు కొరకు అని రెండుమాడుసంవత్సరములకు పరీక్షకు అర్హము గలరు. ఇంతలో అక్కడ విద్యార్జ్యమును ముగించును.

శ్రీలంకా విశ్లేషించుటకును పురుషులకు ఆస్తి విషయముల సభ్యసించురు. ఆరువారికిని కిందవచ్చు డిగ్రీలుగా ఉద్యోగాలుచేయుట అని ముగియును కొందరు దురు. విద్య చేర్చి ఆరువారిని చేయుదురు వైస కొంతవరకు సూచించియున్నాను. మరయొక వ్యాసమును వీరినిగురించి పూర్వముగ వ్రాయుచును. ఈ లోపున నీ వరీక్షకు విమర్శించు. జహానులో నాన్నీ హితు రాలాకయును అక్కడ తట్టవలెను కాటి రి సంవత్సరములు విశ్లేషించుటకు ఇంటికివచ్చి మగవారికి చక్కగ గృహస్థధర్మముల నెరవేరుచుండెను. ఏమన్నా నీ వింత చదువుకొంటివి. ఏ పెద్దపాఠశాలలో వైస ఉచిత ధ్యానియమునుండి నీవిద్యను కృతగా బోధించుచుంటి నంటిని. నావిద్యను నేను కృతగా బోధించుటలేదు. నేను విద్యావేదని గనుక నా వారిడము అసాధారణ ప్రజ్ఞావంతులగుదురు. నా గృహము తక్కినవారి గుండును, నా పెరిమిటికి ఎవరైన సామాన్యము గలవారును మా దేశము ఉన్నతస్థానము స్వాగతించుచు అని బయలుపెప్పించెను.

జహానులో సామాన్యవిద్యలయములు మ్యాన్సిపాలిటీల చేరకు మధ్యమతరగతి పాఠశాలలు జిల్లాచేరకు రాలా కాలచేరకు ఉత్తమతరగతి పాఠశాలలను విశ్లేషించుటకును గవర్నమెంటుచేరకు పోషించబడుచున్నవి అక్కడ పాఠశాలలు వేరని కది వేరని ఒక దానిలో నొకటి ఇమిడి యుండును. అనగా మధ్యమపాఠశాలలో అక్షరగ్రాహము సంపదించి చెప్పేవరకుయందపు ఉత్తమ తరగతి పాఠశాలలో మధ్యమతరగతి. పాఠశాల చేయుండెను ముగియుచో ఒక కాలేజీలో అక్షరగ్రాహము మొదలు పట్టకుతువరకు విద్య చేర్చుకొనుటకు తరగతులు గలవు. అక్కడ అక్షరగ్రాహము.

యస్, ఆర్, మల్లాది

శాంపేర్ ఇవాం.

ఏల మునలివారుగా కనబడెదరు ?

శాంపేర్ ఇవాం.

చూపేర్ పై పాదరు వాదిన నటన నెం
ట్రుకలు తడవమే స్వాభావికమైన నల్లనిపెంట్లు
కలుగా మారును. నునుపుగాను, శాంతిగలదిగా
ను, శాశ్వతమైన నలుపుగాను ఉండును.

చూపేర్ పై తలిమ అన్నిటికంటె మిక్కిలి మేలై
నదిగాను, నయముగాను, వాడుటకు సులభము
గాను ఉండును.

ఒకబుడ్డి వెల రు. 1, చిన్న బుడ్డివెల రు. 0-8-0

1 బుడ్డిమొదలు 3 బుడ్డవరకు తపాల ఖర్చు రు. 0-4-0

4 అణాలువలెన శాంపేర్ బుడ్డి పోస్తుఖర్చులలేక వంపబడును.

తంబిలివాసము

“రాజవైద్య” కలకత్తా.

RAJVAID SRI BAMANDASJI KAVIRAJ.

Head Office:-152 Harrison Road, Calcutta.

మిక్కిలి పుష్టతేజును యింతియూ కలగజేయును తెలుగువలె చలించగలుగును
కనుక శాంతియు నశయములేకుండ భావనలకు తలబెట్టుకొనుట కిట్లు
మీరకు ముద్రాపాదుచుండుటకు (కత్తిత్రియను) కత్తితిత్తునమీకును ముఖ్యముగా

కామినియా ఆయులు (రిజిస్టర్డ్)

ఈ ఔషధము కలతన సౌఖ్యకరమును కలిగించి కామిని దారుగా తెలియజేయు
చున్నది. కత్తి రీతిగా నెయ్యి కలప. చుండును పోగొట్టును. శిరోముఖముల కట్టు
చుండి మేల్తనము నిచ్చును. మెదడునకు చాలవల్లనమును కలిగించును. నీటి మోత
నుబలన కండ్లను కలుగు చూతివ్యయము పోగొట్టి మూతన కాంతిని కలిగించును
కామినియా ఆయులు కలహాన అన్నిటిలోను శ్రేష్ఠమైనది. శ్రీలక్ష్మణుడు పురాణ
అనుకూలమునకు మహావీరముగా నెనయించినది.
ఈ ఔషధమును ముద్రాపాదుచుండును.

వెల ఒకబుడ్డి 1-0-0 రు. 2. చార్జీ 0-5-0 అణాలు.
మూడుబుడ్డు 2-10-0 రు. 2. చార్జీ రు. 0-12-0 అణాలు.

పోస్ట్ పేజింగు:

ఇంగ్లీషుండియను డ్రగ్ అండు తెలుగులు కంటెనెర్,

155, బామ్బాయ్, బొంబాయి.

D 126 W 193)

ఆంధ్రవత్రిక — సంవత్సరాది సంచికలు

ఇది ఆంధ్రవత్రిక తరపున ప్రతి ఉగాదిని వెలుబడును.

ఇదివరకు 11 సంచికలు ముద్రింపబడి, ఆంధ్రదేశమును అలంకరించుచున్నది.

పెనియందు భారతదేశములోని అనేకప్రముఖుల చరిత్రలును చిత్రములతోను, ముద్రాపిత
వాలయములు, కల్పములు చదువువాడిని ఆకర్షించుటలో సహా తెలుపుచుండును.

ముఖ్యముగా ప్రఖ్యాత ఆంధ్రనామాలలచే కావించిన, ఆంధ్రోద్ధారకత్వమును తెలుపును.
1916-17-18 వ సంవత్సరములలో జరిగిన విరోధానాథుడు చక్రము యుద్ధపీఠం
ములలో వివరముగా చూడవచ్చుచున్నది. మరియు దేశమున కుదయోగపడు అనేకవిషయములు
పీఠములముగా తెలుగుకొరవచ్చును.

ప్రతి సంచికయందును ఆయా సంవత్సరమునకు సరిహద్దు తెలుగుపంచాంగమును గలిగియున్నది.
ఆంధ్రవత్రిక చంపాదారమున సంచికలు కొద్దివెలలకు ఇవ్వబడును. ఇతరులకు సంచిక 1-కి
ఒకరూపాయి. ఒక పేదపా సంచికలన్నియు మొత్తముగా కొనుదాకి వెలసరముగా ఇచ్చెదము.

మేనేజరు, ఆంధ్రవత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

విప్రదీగ సహితమైన డా. పి. డి.

సావంతుని వనాషధి సారసవరిల్లా

అవశ్యకతకు రక్తమునుగ జనించు వాడ్యములకు
రీతిమనుకంటి చుండు. జీవపులను మృత్యును, గండములను,
ప్రదేహ, ప్రాకరాన్యములను అన్నివిధములవలె గలుగు చున్న
కోగములను పోగొట్టును. (22)

మిక్కిలి శక్తి వంతమైన రక్తము భారతీ
కనాషధిసారసవరిల్లా గును మిచ్చుట నిశ్చయించుచు,
సహజమైనను, మధ్యకత్తివలె అన్నివిధములైన వాషధములను
పోగొట్టును. శరీరమునందలి పాతరసహాషధములను, ముఖమునకు
మూలకాష్మములను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును. 15 రోజులు
వరకు ముందుకు 1 ఔన్సులు బుడ్డిలో అమ్ముటకును.

ప్రాప్తిచు:- పి. డి. సావంత్,
గకర, పననవాడి, నెం 2, బొంబాయి
Proprietor: P. D. SAVANT,
Panasevadi, No. 144, No. 2, BOMBAY

ముఖ్య గవనింపు.

1920 వ సం॥రం అగస్టునెల మొదటి
తేది నుండి అన్నిధరలు మార్పుబడినది.

**The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,**
Elphinstone Road,
BOMBAY.

ఇప్పటికాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మ
కముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును
అయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు
చున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయు
ర్వేద వస్తు ప్రదర్శనము అన్నిటిలో బంగారు
వతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాడు.

వై కనిన విలాసమునకు వ్యాసినచో
ధరలపట్టి వంకబడును.

బొంబాయి పర మ్యాటికల్

వచ్చు

అయుర్వేద యావధముల జేయువారు
బొంబాయి నెం 13.

ప్రాగంట్ డస్టు.

దీనితో మీరు స్వంత గా వస్తుకామును “హియర్
అయిస్” కయూన చేసుకొనవచ్చును. చేయు విధానము
వాక్యం చుండును. మూడువాక్యముల మించిన అర్హము
వ్యాకించి, పోస్తుకే ఖచ్చితము. కావ్య 0-8-0.

M. R. BENEFIT & Co.,
Suryarowpeta Cocanada.

అనలు వెండి 8 మూలలు రేడియం గడియారములు.

అనేకులు కోరు
టచే అనలు వెం
డి 8 మూలలు
రేడియం గడి
యారం అమ్మడే

తెప్పించబడినది. ఇది చీకటిలో వాగుగ గంట చూడగలిగినది.
అనలు వెండిలో నిట్టునుగ చేయబడి చూచుటకు బహు అంద
ముగా మింగును. సరియైన వాతమును చూపగలదు. దీనిని
చూచువారి ఆకర్షణపడుటకు.

అనలు వెండిములల రేడియంగడియారము 1-కి వెల 12-0-0
నిక్కిల్ 8 మూలల రేడియంగడియారము వెల 1-కి 7-0-0
4 మూలలు రేడియంగడియారము 7-0-0
కాండు రేడియంగడియారము 1-కి 6-0-0
రేడియం తన నిక్కిల్ రేడి 8 మూలగడియారము 6-0-0

నుతీరింపుకో వత్ కంటెనెర్,
పోస్టుబాక్సు నెం. 267, మదరాసు.

మలయచందనము

గనేరియా

అను వెగరోగమునకు ప్రకారము.
పథ్యములేదు. విచికారితో పనిలేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు
విధముల వెగరోగమును మూడు పూ
టలలో మూన్ము. శ్రీలక్ష్మణుడు
వాగ్ధులకు కూడ ఇది రాశోపధము.

ఉప్పు 1-కి వెల 2-4-0.

- 2 గిరీశవరణి (మూత్ర కోక విశేషముగను) సీసా 0-8-0
- 3 అమృతగుటికలు (100 తాంబూల మూత్రము) 0-4-0
- 4 వాగరఖండము (అశ్మి రీతి వ్యాధి) తవ్వా 2-0-0
- 5 జవరసల వరణి (కడుపుబొప్పికి, కడుపుబ్బరమునకు) 0-8-0

పంచాంగము వెల 1 కి 2 అణాలు.

మర్మతి సంవత్సర పంచాంగము. శ్రీసాహనాని అనేక
విషయములు కలవు. 4-కి తక్కువ పంపును.
గంధర్వభాష్య, కాయవరణ, (పోహావరణ)

649 నమ్మకము 1843

బంగారు, వెండి, రత్నములు

నగలును, ఇతర నమ్మపులును
చూచు యిట్లు తెచ్చుకొని వైకము ఇవ్వబడును

ఉమిడి-రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంటెనెర్,

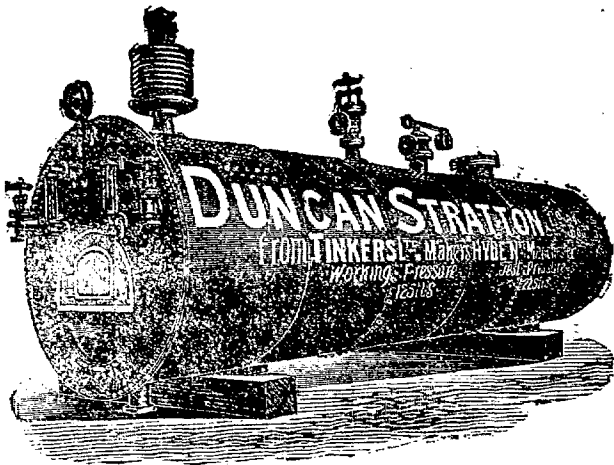
జేడ్, వైవాజినాథురొడ్డు, మదరాసు.

నగలు వాణ్యముగాను, ప్రాచీనోదయ శిక్షియైన కర
లతో కలయికచేసి విక్రయించుట జేయవచ్చును. తయారు
దన తెలుపాటికి అభిప్రాయముగా అర్హత ములకై తయారు
చేసి ఇవ్వబడును. మరలూ ఆర్థదానియ్యి కలుగు తోచునా
చేసి పొన్నబాకి ముఖ ము సుమృతం తెలిపికోవచ్చును.

DUNCAN STRATTON & Co.

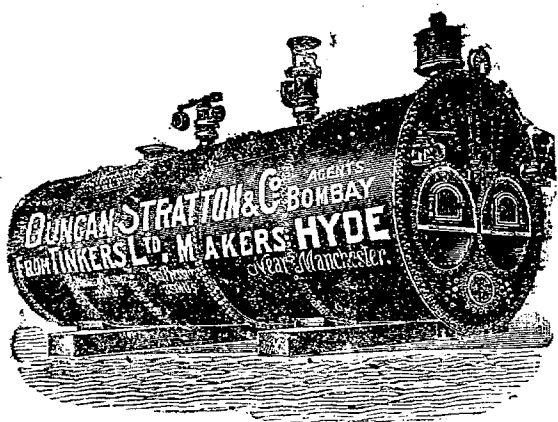
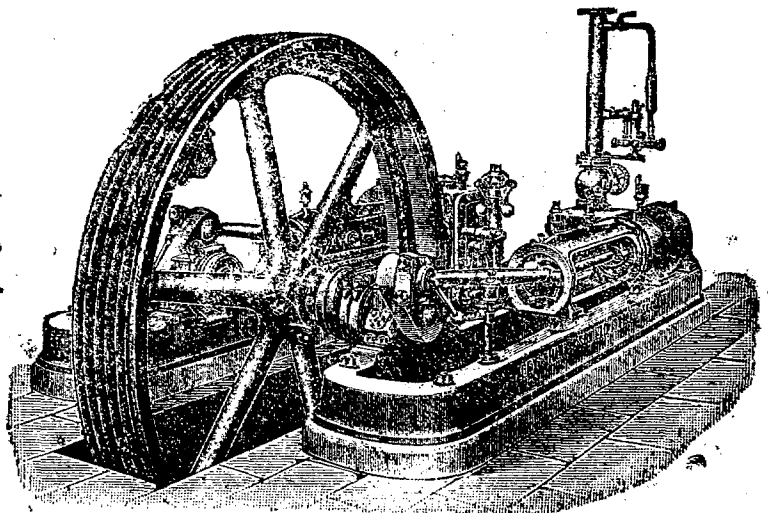
డన్ కన్ స్ట్రాటన్ అండ్ కో.

ఎంజనీర్లు, మెషినరీ ఇంపోర్టర్లు, 9 మెరయిన్ వీధి, బొంబాయి.

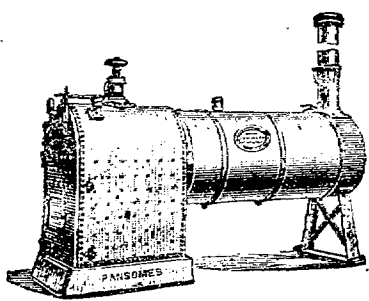
హైక్రాను స్టీల్ కార్నిష్ బాయిలర్లు.

పొడవు 10 అడుగులు
మొదలు 24 అడుగుల వరకు
వస్తుంది — దయా మేటర్
4 అ. మొదలు 6 అ. 6 అం.
వరకు రెండును.
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు
80 పౌండుల మొదలు
160 పౌండుల వరకు వస్తుంది.

హైక్రాను స్టీల్ లంకా మేరు బాయిలర్లు.
పొడవు 20 అ. మొదలు 82 అ. వరకు వస్తుంది.

దయా మేటర్ 6 అ. మొదలు 8 అ. 6 అం. వరకు వస్తుంది.
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు 100 పౌ. నుండి 250 పౌ. వరకు వస్తుంది.

లోకో మొల్టిట్యూబుల్ బాయిలర్లు.
స్టీమ్ ప్రింగు ప్రెషరు 80 పౌ. మొదలు
100 పౌ., 120 పౌ., 150 పౌ. వరకు వస్తుంది.

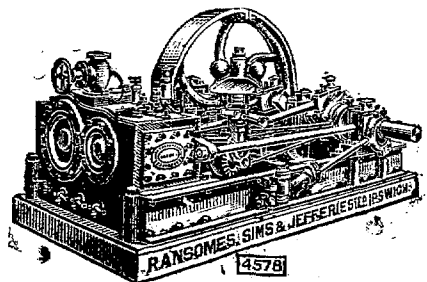
వర్టికల్ బాయిలర్లు.
పొడవు 80 పౌ. నుండి 100 పౌ. వరకు వస్తుంది.

ఈ క్రింద తెలుగుబడిన వాటిని
స్వయం చేయవచ్చు.

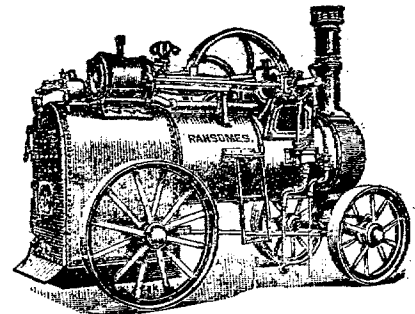
దూది జిప్సొమ్ మెషిన్, కాజీ సామా
దూది ప్రెస్సింగు మెషిన్
దూది స్పిన్సింగు మెషిన్
దూది పీడింగు మెషిన్
అన్ని రకముల స్టీమ్ ఎంజిన్లు
అన్ని రకముల స్టీమ్ బాయిలర్లు
కోల్డ్ వాటర్ మిల్లింగు మెషిన్
నూ నెమిల్లు మెషిన్
మంచుగడ్డకేయ మెషిన్ సామానులు
వడ్డు బియ్యములేయ మెషిన్ వాటి
అన్ని రకముల పంపింగు మెషిన్లు
కాగితము, కృత్రిమము నుండి కాగితములు
కిరగిన నూనె వుండదు ఆయిల్ ఎంజిన్లు
ఎలక్ట్రిక్ లైటింగు (ప్లాన్టు) కొరములు
లేరులు వర్క్సును కొరములు
స్టీలు షాఫ్టింగు, కస్టింగులు, వెల్డెబ్బలు
కాట్ వరక్ అండ్ కాస్ట్ వరక్ ఫుల్లి.
కగయరా అన్ని రకముల సామానులు.

సెడ్ బ్రెస్టెడ్ కాంపౌండు
హిందూస్థాని ఎంజిన్లు.

(కాన్కరెట్ మెషిన్లనుండి పోల్కొనబడినవి.)
ఇందులో సింగిల్ సిలిండరు ఎంజిన్లు కూడ గలవు.

హైస్పీడు కాంపౌండు ఎంజిన్లు.

పోర్టబుల్ స్టీమ్ ఎంజిన్లు.
సింగిల్ సింగిల్, డబుల్ సిలిండరుగలవి.
స్టీమ్ ప్రెషరు 120 పౌండుల గలవి.
కాంపౌండు — హై, లో ప్రెషర్ సిలిండరు.
స్టీమ్ ప్రెషరు 150 పౌండుల గలవి.

వివరములకు, ధరలకు బొంబాయిలో యుండు డన్ కన్ స్ట్రాటన్ కంపెనీ కై నను లేక
బెజవాడ (శ్రీ ఘోషాజిల్లా)లో యుండు ఇంగ్లీషు స్టోర్సు ఇంపోర్టింగు కంపెనీ ప్రాప్రైటరీ గారైన
మా నేపల్లి బాపనయ్య గారి కై నను వ్రాయవలెను.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము.

దగ్గు, కైర్లము, కడికము, రొమ్ముపడికము, తలనొప్పి, వాయువునొప్పులు, పోట్లు,
బెణుకులు, బిళ్లలు మొదలగు నొప్పులకు దివ్యమృతము.

చక్కని దబ్బితో నూనె పెండు. 10—0; దబ్బ 1.5 రూ 5—12—0. పోస్టుఖర్చు నెలు.

అమృతాంజనం డిపో, } 100, ఫ్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి,
6, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

